

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς «τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς «ἀναγνωσμά ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἙΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμαὶς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ἙΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει πᾶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουσιν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'—Τόμος 38ος

Ἀθήναι 8 Αὐγούστου 1931

Ἔτος 53ον.—Ἀριθ. 36

Ὁ κ. Γιάννης Βλαχογιάννης, ὁ γνωστότατος ἱστοριοδίφης καὶ λογοτέχνης — πού εἶναι καὶ διευθυντὴς τῶν Ἀρχείων τοῦ Κράτους — ἔγραψε καὶ τύπως μ' ἐξοδὸν τοῦ, ὡς συμβολὴ «γιά τὰ Ἑθνικά Ἐκαστόχρονα», μιὰ σειρὰ ἀπὸ ὠραιότατα ἱστορικά καὶ λαογραφικά λογοτεχνήματα. Τὸ ἕκτο βιβλίον αὐτῆς τῆς σειρᾶς, μὲ τὸν τίτλον «Τὰ παληκάρια τὰ παλιά», βγήκε πρὸ ὀλίγου καὶ περιέχει ἡρωϊκὰ διηγήματα ἀπ' τὰ χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 21 καὶ τὰ κατοπινά. Δὲν εἶναι βέβαια γιὰ παιδιὰ. Μερικὰ ὅμως μποροῦν νὰ τὰ διαβάσουν κι' οἱ ἔφηβοι, ὅπως «Ἡ πληρωμὴ τοῦ προδότη» ποὺ δημοσιεύσαμε στὸ 34ο φυλλάδιον, καὶ αὐτὸ ποὺ δημοσιεύομε παρακάτω.—Σ.τ.Δ.

ΣΙΤΑΡΙ - ΚΡΙΘΑΡΙ

Οἱ προεστοὶ τῆς Ἀθήνας εἶχανε σύναξη μυστικὴν στὸ σπίτι τοῦ γέρο-Θωμᾶ, τοῦ γεροντότερου, πού ἦταν ἐκεῖ κοντὰ στὴ Ρόμπη. Ἀρχίζε νὰ σκοτεινιάζῃ μέσ' τὴν κάμαρην, καὶ δὲν τὸ κρίνανε σωστὸ ν' ἀνάψουνε λυχνάρι, γιὰ νὰ μὴ δώσουν ἀφορμὴ νὰ μπῇ κανεὶς, ἀν κι' εἶχανε τόση ἐμπιστοσύνην στὴ νοικοκυρά, ὅση εἶχανε καὶ στὸν ἄντρα τῆς τὸν ἴδιον.

Ἐπειτα ὅ,τι ἦτανε νὰ ξέρῃ αὐτὴ, τῶξερε. Κι' ἀφοῦ οἱ Ἀρχόντοι εἶχανε φυλακιστῇ στὸ Κάστρο, οἱ γέροι συναχτήκανε στ' ἀρχοντικὸ τῆς νὰ σκεφθοῦνε γιὰ πράγματα περισσὰ σοβαρά. Οἱ χωριάτες γύρω στὰ χωριά εἶχαν ἀρχίσει ν' ἀναταράζωνται, καὶ τὸ μεγάλο κίνημα τοῦ Σηκιωμοῦ δὲν ἦτανε μακριά.

Ἀπὸ τὸ χωριό, πού ἦταν τὸ κέντρο τοῦ βρασμοῦ, φτάνανε κρυφὲς παραγγελιὲς στοὺς προεστοὺς τῆς χώρας, καὶ ζητοῦσαν ἀνταπόκριση μ' αὐτοὺς, καὶ περριμάνανε τὶς προσταγὰς τοὺς.

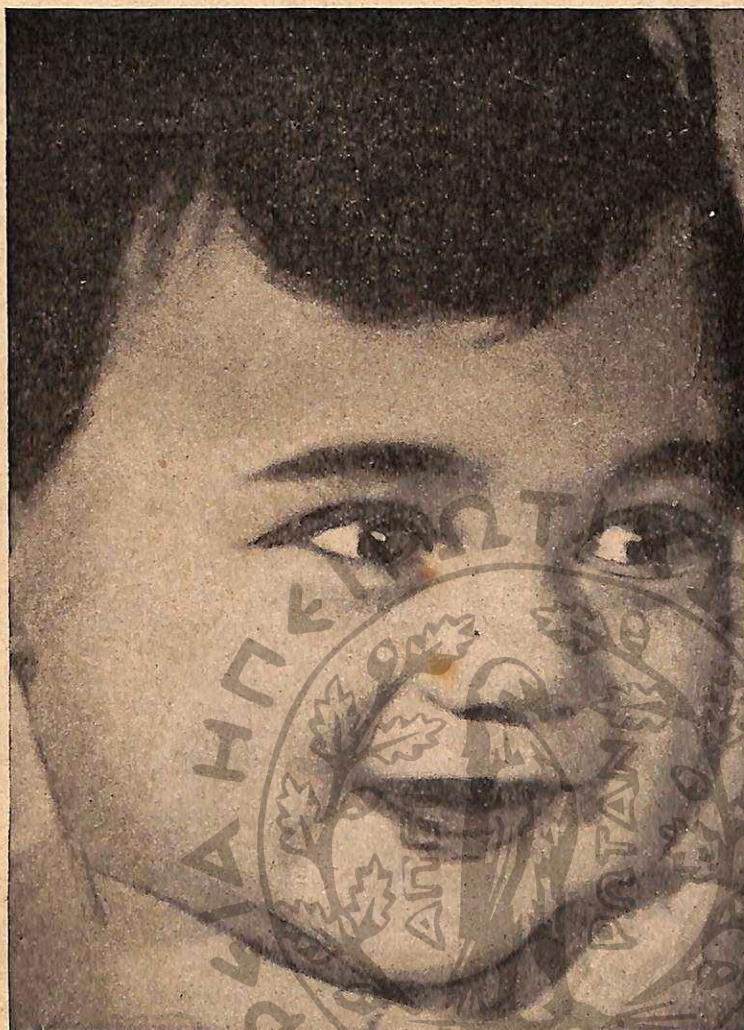
Μέσ' τὸν ὄντα τὸ σκοτάδι πύκνωνε καὶ θάμπωνε, κι' οἱ γέροι μόλις ὁ ἓνας ἔβλεπε τὸν ἄλλον. Κανένας δὲ μιλοῦσε πιά, μὰ ἡ ἴδια σκέψη περνοῦσε ἀπ' τὰ κεφάλια τοὺς καὶ τῶν ὀχτῶ πού καθόνταν ἐκεῖ μέσα, γύρω στὰ μιντέρια, ἀκίνητοι, κι' εἶχαν ἀφήσει ὀδυρὰ πιά τὰ τσιμπούκια τοὺς, μέσ' στὴν ἀνησυχία τοὺς.

Ἐράνε πὼς οἱ Τοῦρκοι ἀρχίσανε νὰ παίρνουνε χαμπέρι, πὼς κάτι σοβαρὸ

ἔτρεχε ἀνάμεσα στοὺς χριστιανούς, τοὺς ἀπιστοὺς. κι' ὁ Ζαμπίτης τοῦ Κάστρου, ὁ Τατάραγας, μὲ τὰ σαράντα περιβόλια στὰ περίχωρα, μέτρα δυνατὰ εἶχε πάρει, κόβλια ἀπ' Ἀρβανίτες φυλάγανε τὶς πόρ-

τες τῆς χώρας καὶ τὰ μπουρτσια τῆς, καὶ γιὰ νὰ περάσῃς ἔπρεπε ἢ μὲ τὸ καλὸ νὰ τοὺς κάνῃς νὰ σ' ἀφήσουν, ἢ κρυφὰ νὰ πηδήσῃς ἀπ' τὰ τεῖχια καὶ νὰ πᾶς. Μὰ τότε δύσκολα θὰ γύριζες, γιὰτι

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Ο ΚΥΡΙΟΣ ΜΗΕΜΠΗΣ

Τί κοιτάζει τάχα καὶ φαίνεται τόσο εὐχαριστημένος; — Θὰ τὸ ἴδομε στὸ ἐρχόμενον.

στis πόρτες οι Ἀρδανίτες θά σέ πιάνανε. Τέλος ἔγες ἀπ' τοὺς γερόντους ἀποφάσεις νὰ ξεστομίση τὸ βαρὺ τὸ ρώτημα.

— Ποῖος εἶν' ἄξιος νὰ πάρῃ ἀπάνω του αὐτὴ τὴ δουλειά, νὰ βγῇ ὅχι κρυφὰ ἀπ' τὴ χώρα, μὲ τὴν ἄδεια τῆς βάρδιας; — κανεὶς δὲν ἀποκρίθηκε. Γιά κάμποση ὥρα μείναν ἀκόμα ἀμίλητοι, σὰν κάτι νὰ περιμέναν.

Ἐνὰ ἀλαφρὸ ψίθυρο ἀκούστηκε κατὰ τὴν πόρτα, ποὺ ὅλοι τὴ θαρροῦσαν κλειστή, τὴν πόρτα ποῦφερνε πρὸς τὸ λιανὸ ἀπάνω.

Μέσ' στὸ σκοτάδι ξεχώρισε γνῶριμη παιδιοῦ μορφή, ἀκίνητη, συμαζεμένη, κολλητὴ στὸν τοῖχο. Ὁλονῶν τὰ μάτια, συνειθισμένα στὸ σκοτάδι, γινώριζαν τοῦ νοικοκύρη τὸ ὠμάκο, ἀπὸ τὰ δύο του ἀγγόνια τὸ μικρότερο. Ἀδυστηρὰ τοῦ μίλησε ὁ παππούς.

— Τί μπήκες ἐδῶ ἐδῶ πέρα; εἶπε ὁ γέρο-Θωμάς. Ποῖος σ' ἔστειλε; — Ἐχεις πολλὴ ὥρα δῶ; — Ἀπὸ ποῦ πέρασες; — Ἐγὼ ἔχω τὴν πόρτα ἀμπαρωμένη.

— Μπήκα, εἶπε τὸ παιδί... Κατέδρα ἀπὸ τὸ λιανὸ...

— Πῶς τῶκαμες αὐτό; εἶπε ὁ γέρος αὐστηρότερα. Τίνος τὴ γνώμη πήρες; Ποῖος σ' ἔβαλε νὰ τὸ κάμῃς αὐτό;

— Ὅχι, μοναχός μου! εἶπε ζωηρὰ τὸ παληκαράκι, καὶ προχώρησε διὰ βήματα.

Ἡ μιλιὰ του ἀντηχοῦσε καθαρὴ κι' ἀπόννηρη μέσ' τὸ σκοτάδι.

— Κατάλαβα πῶς θὰ λέγατε γιὰ τὴν πατρίδα... Ἡθελε ν' ἀκούσω κι' ἐγώ.

Τοῦ κάθε γέροντα ἡ καρδιά γύρισε στὸν τόπο τῆς. Τ' ἀγγόνι τοῦ γέρο-Θωμά ἦταν ἀθῶο, κίντυνο δὲν φοβέριζε γι' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὰ σπίτια τους. Τὸ παιδί ἤθελε ν' ἀκούσῃ ποὺ μιλούσανε γιὰ τὴν πατρίδα. Ὁ παππούς ποὺ ἦταν ἔτοιμος νὰ τὸ συμβουλέψῃ πρώτα, κι' ὕστερα νὰ τὸ διώξῃ, μὰ δὲν πρόφτασε. Τὸ πικιδὶ πρόλαβε τὸ σκοπὸ του.

— Ἐγὼ πάω, εἶπε σοδαρά, σὰ νὰ μιλούσε μὲ τὸν ἐαυτό του.

— Ποῦ;

— Στὸ χωριό... δὲ θέλετε νὰ στείλετε ἀνθρωπο; Θὰ πάω ἐγώ.

— Πῶς θὰ πᾶς ἐσύ, παιδί μου; εἶπε ὁ παππούς ἀνήσυχος, μὰ καὶ μαλακωμένος τώρα.

— Μὲ τ' ἄλογο καθάλλα, θὰ πάρω καὶ τὸν καρᾶ, σὰν θὰ πάω νὰ κόψω. Ὁἶξω καὶ τὸ κλαδευτήρι.

Χαμήλωσαν οἱ μιλιές τῶν προεστών.

Τὸ παιδί ὀρθὸ πάντα, μὰ ὅχι μακρυὰ ἀπ' τὴ συντροφιά τους, ἀκούγε χωρὶς νὰ θέλῃ.

***

Πέρασε ἀπὸ τὴ Μενιδιάτικη πόρτα τραγουδώντας, τὸ πρωτὶ, ἀργά, καμαρωτά, καὶ δὲν ἔδωσε καμμιά ὑπόψια. Στὸ Ἀγὰ τὴ Βρύση πτόισε τ' ἄλογα μὰ ἐ-

κεῖ κοντὰ εἶδε τὸν Καράμπελα, ἕναν Ἀθηναῖο ἀπὸ τὴν τάξη τὴν ταπεινὴ τοῦ λαοῦ, ἄνεργο, στρημμένον ἀνθρωπο, δούλο τῶν Τούρκων πάντα, ποὺ ζοῦσε κι' ἀπὸ τὴ βοήθεια τους. Ὁ Καράμπελας ἔκαμε πῶς δὲν τὸν εἶδε, μὰ τὸν κοίταξε ἀπὸ πίσω ὑποπτα, κι' ὁ Θωμάκος τὸ καταλάβαινε χωρὶς νὰ στρέψῃ.

Ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του, ἔφτασε στὸ χωριό, τέλειωσε τὸ σκοπὸ του, ἔκαψε καὶ σὰν, καὶ γύρισε μὲ τὸν τρανὸ τὸ λόγιο, γραμμένο βαθιὰ στὰ φυλλοκάρδια του, καὶ ποὺ ὁ Χατζῆ-Μελέτης, τῆς Χασιᾶς ὁ καπετάνος, κι' ὁ Μητρο-Λέκας τοῦ Μενιδίου μὲ δισταγμὸ τοῦ μπιστευτήκανε. γιὰ τὸν εἶδαν τόσο μικρὸ. Μὰ τὸ παιδί αὐτὸς ὁ λόγος τὸ μεγάλωσε καὶ τῶκαμε ἀντρά ἄξιο νὰ φυλάξῃ τὸ διαμάντι τ' ἀνεκτίμητο, καὶ στὸ φῶς νὰ μὴν τὸ δείξῃ, παρὰ μοναχὰ στῶν προεστών τῆς Ἀθήνας τὴν καρδιά νὰ τὸ ἐμπιστευθῇ βαθιὰ.

Γύρισε ὅπως ἦρθε, ἤσυχα καὶ χωρὶς κανένα πρόσκομμα. Καὶ τράβηξε ἴσα στοῦ παπποῦ του. Ἐκεῖ δὲν τὸν ἤρε τὸ γέρο του παππού. Μὰ ἡ γιαιχιά του ἤταν ἀνω κάτω. Καὶ σὲ λίγο, νὰ κι' ἔφτασε κι' ἡ μάννα του.

— Ἀχ, παιδάκι μου, ἦρθες; εἶπε ἡ μάννα. Τί ἦταν τὸ κακὸ ποὺ μὰς βρήκε, παιδάκι μου;

— Τί εἶναι, μάννα, τί στάθηκε; εἶπε τὸ παιδί.

— Ἡ χάρη τοῦ Χριστοῦ καὶ γλύτωσε τὸ σπίτι μας! εἶπε ἡ γιαιχιά του.

Ἡρθε ὁ Καράμπελας ἀπ' τὸ παληκοῦραφὸ του, καὶ τράβηξε ἴσα στοῦ Τατάραρα τοῦ σπίτι. «Κυρὰ Μεμέτ-Ἀγίνα! φώναξε ἀπ' τὸ δρόμο, μέσα εἶναι ὁ ἀφέντης; Ὁ θῶο νὰ τοῦ μιλήσω. Στάσου νὰρῶθ μέσα!» Μπήκε ὁ ἀφωρισμένος, κι' εἶπε πῶς στοῦ Ἀγὰ τὴ Βρύση εἶδε τὸ ἐγγόνι τοῦ γέρο Θωμά.

— Σὲ πήρε γιὰ τὸν Κωστάκη, παιδί μου! εἶπε ἡ μάννα. Αὐτὸς ἦταν ὁ γλυτωμός μας.

— Ἀκου, κυρὰ Μεμετίνα, (εἶπε ὁ Καράμπελας.) Στὸ Ἀγὰ τὴ Βρύση ἀπάντησα τὸ ἐγγόνι τοῦ Θωμά, τὸν Κωστάκη, μὲ διὰ ἄλογα νὰ τραβᾷ γιὰ τὸ Μενίδι. Δὲν ἔδραλε ὁ ἀφέντης διαταγή, τοῦ Κάστρου ὁ Ζαμπίτης, ὁ Τατάραρας, κανέναν νὰ μὴ βγῇ ἀπ' τὴ χώρα, ἀνδὲν τὸ πῇ; Θάνατο δὲ φοβέριζε σὲ ὅποιον τὸ κάμῃ, καὶ πᾶν νὰ βρῇ τοὺς ζορμπάσες τῶν χωριῶν, καὶ δώσῃ-πάρῃ λόγια:

— Ναί, Καράμπελα, μὰ ὅχι καὶ νὰ μὴν πᾶν κανεὶς στὸ χτήμα του, εἶπε ἡ Μεμέτ-Ἀγίνα.

— Τί χτήμα μοῦ λὲς ἐκεῖ; τὸ ἐγγόνι τοῦ Θωμά πάει στὸ Μενίδι!

— Τὸν εἶδες μὲ τὰ ματιά σου, Καράμπελα;

— Μὲ τὰ μάτια μου, Μεμέτ-Ἀγίνα! Ἐκεῖ δὲ, λίγο πὶδ πέρα ἀπ' τοῦ Ἀγὰ τὴ

Βρύση, βάρεσε τ' ἄλογα καὶ τράβηξε.

— Καλά. Μπραῖμη, αἰ, Μπραῖμη! τρέχα στὸ Κάστρο νὰ πῇς τοῦ ἀφέντη σου νὰρῇ κάτω. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τοῦ πῇς! εἶπε τοῦ παλιάραρα τοῦ δούλου.

— Ὅχι, εἶπε ὁ Καράμπελας πρόθυμος· ἄφησε, κυρὰ, νὰ πάω μόνος μου. Τὸ ξέρω, δὲ θὰ μῶ στὸ Κάστρο, μὰ θὰ βρῶ ἐγὼ τρόπο νὰ τοῦ τὸ παραγγείλω. Ἐχω φίλο τὸν Ἀχμετάκο τὸν κουτοῦ ποὺ φυλάει στὴν πόρτα τοῦ Κάστρου. Ὑστερα, θέλω καὶ τὸ μπαχτσίαι μου! Τρέχω καὶ θὰ γυρίσω! Νὰ μοῦ-χῇς τίποτα γιὰ νὰ φάω, κυρὰ Μεμετίνα!

— Ὁχ, καὶ σὲ λίγο πλακώσανε Τούρκοι τὰ σπίτια μας, παιδάκι μου, μὲ τὸν ἴδιο τὸ Ζαμπίτη κεφαλὴ τους.

— Τί γυρεύετε, Τατάραρα; ρώτησε ὁ πατέρας σου. Δὲν ἔχω σπίτι μου κρυμμένο τίποτα. Κλέφτη γυρεύετε ἢ φονιά; Εἴμαστε ἄξιοι ἡμεῖς νὰ προστατέψουμε κακοὺς ἀνθρώπους; Δὲ μὰς ξέρεις;

— Ποῦ εἶναι ὁ γιός σου;

— Ποῖος ἀπὸ τοὺς γιούς μου; Γυρεύεις τὸν Κωστάκη;

— Ναί, τὸ γιό σου τὸν Κωστάκη!

— Μπα, Χριστός! εἶπα γῶ, παιδάκι μου, καὶ κιτρίνισα, ποὺ χωρὶς νὰ θέλω μελέτησα ἔτσι τοῦ Χριστοῦ μας τὸ νομα μπροστὰ στὸν Τούρκο. Τώρα ἦταν ἐδῶ τὸ παιδί! Κάπου στὴ γειτονιά θὰ παίζῃ...

Τρέξαμε καὶ τὸ βρήκαμε. Τὸν φέραμε τὸν ἀδερφό σου στὸν Τατάραρα. Τρεμούλιαζε ἡ καρδιά μας, καθὼς τὸ στήσαμε μπροστὰ τοῦ τοῦ παιδί. Μὰ κεῖνο, ἀθῶο, κοίταξε μὲ χαμόγελο, τὸ εὐλογημένο, τὸν Τατάραρα. Κρύωσε ὁ Ζαμπίτης, παιδάκι μου. Γιὰ νὰ σκεπᾷ τὴ φούρκα του, ἔδωσε ἕνα χαστούκι στὸ παιδί, κι' ἔφυγε βρίζοντας τὸν Καράμπελα.

— Εὐχαριστῶ. Τατάραρα, γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ κάνεις στὸ παιδί μου! εἶπε ὁ πατέρας σου. Ἐσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ πάει στὴν ὀργή!

***

Σὲ λίγο ἔφτασε ὁ γέρο-Θωμάς. Ἡ-τανε πολὺ χλωμὸς κι' ἀνήσυχος. Ἄμα ὅμως εἶδε τὸ παιδί, ξαλάφρωσε ἀπὸ τὴ λαχτάρα ποὺ τὸν ἔπνιγε. Πῆρε βαθεῖα ἀναπνοή. κι' εἶπε μ' ἀλαφρὴ τρεμούλα στὴ φωνή του:

— Ἡρθε, παιδάκι μου;... Πᾶμε μέσα...

Περάσανε στὸν πιδὸ βαθὺ δντᾶ, ποὺ δὲν εἶχε ἐκεῖ παράθυρο.

— Λέγε τώρα, γρήγορα... Τί ἀπό-κριση μὰς φέρνεις;

— Τίς εἰκοσιέξη τοῦ μηνὸς (Ἀπρι-λιου) νὰ τοὺς καρτεροῦμε. Θὰ μποῦνε ἀπὸ τὰ τείχη, ἀνήμεσα πόρτα Ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς Μπουμπουνίστρας. Ἐημερώματα, εἶπανε, σιτὰρι-κριθὰρι, ὅσο μοναχὰ νὰ ξεχωρίζεται...

— Καλά, παιδί μου, σιτὰρι-κρι-

ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Γ'.

Ἀμ' ἐγώ; — Μὴν τὰ ρωτᾶτε! Θαῦμα πῶς γλύτωσα ἀπ' αὐτὴ τὴν κ' τιμο-χαλασιά!

Τινάχτηκα πέρα, πήρα τοῦμπες στὸν ἀέρα, ἔπεσα χάμω, σηκώθηκα, ξανά-πεσα, ξανασηκώθηκα—κι' ὅλ' αὐτὰ χωρὶς ἐγὼ νὰ κάνω τίποτα, χωρὶς νὰ κου-νιέμαι καθόλου, παρὰ ἔτσι, σὰ νὰ μὲ εἶχε ἀρπάξει στὰ χέρια του ἕνας δυνατὸς

καὶ νὰ μ' ἔ-κανε ὅπως ἤ-θελε.

Ἐπιτέλους κάπου μὲ ἄ-φρισε καὶ στά-θηκα. Ἐκεῖ αἰστάνθηκα ἕνα φοβερὸ ἀ-νακάτωμα καὶ σὲ λίγο μ' ἔ-πιασε τέτοιος

ἐμετός, ποὺ ἔβγαλα, καθὼς λένε, καὶ τὰ σωθικά μου. Ξαλάφρωσα ὅμως λίγο καί, ἀφοῦ στάθηκα κάμ-ποσο ἀκόμα ἀκίνητος, ἔ-νοιωσα τὸν ἐαυτό μου κα-λύτερα. Τότε μόνο μό-ρσσε νὰ πάω ὡς τὴν τρύ-πα τῆς φωλιάς, ποὺ ἔχα-σε πιά ἀνοιχτή, καὶ σιγά-σιγά νὰ βγῶ ἔξω.

Ἀκούμπησα σ' ἕνα δέν-τρο. Ὁ καθαρὸς ἀέρας—γιατὶ ὁ καπνὸς εἶχε πιά διαλυθεῖ—μὲ συνέφερε. Κι' εἶδα μὲ χαρά μου πῶς μπορούσα καὶ νὰ περπατῶ καὶ νὰ τρέχω καὶ νὰ σακαρφαλώνω.

Σκαοφάλωσα σ' ἕνα ὕψωμα καὶ φώναξα μ' ὅλη μου τὴ δύναμη:

— Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

Ἡμουν ζωντανός, ἦμουν κι' ἐλευθερός. Τί ἄλλο ἤθελα;

Μόνο ποὺ δὲν εἶχα μούτρα νὰ ξαναῖδῶ τοὺς γονεῖς μου. Φυσικά, ὕστερ' ἀπὸ τὴν καταστροφὴ ποὺ ἔ-καμα στὸ πατρικό μου σπίτι, καὶ τοὺς ντροπῶναι καὶ τοὺς φοβόμουν.

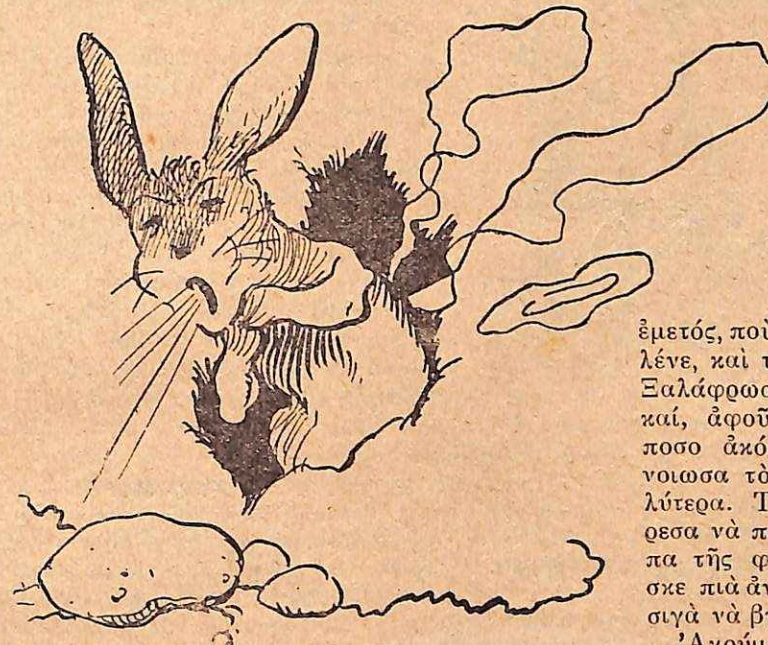
Νὰ ἦταν ὅμως ζωντανοί; Νὰ γλύτωσαν ἀπὸ τὴν ἐρη-ξη; Γιατὶ ἄλλα δύστυχα ζωά-κια, ποὺ βροῖθηκαν ἐκεῖ κον-τά, πληγώθηκαν ἢ καὶ σκο-τώθηκαν ἀπὸ τὰ θούφαλα τῆς πέτρας...

Ἐκείνη τὴν ὥρα περνοῦσε ὁ Ἀσβός, κοιτάζοντας τὴν ἐ-ρεῖπια.

— Καλέ, τί ἦταν αὐτό; μὲ ρώτησε. Τί ἔγινε στὸ σπίτι σας;

— Μήπως ξέρω κι' ἐγώ; τοῦ ἀποκρίθηκα. Δὲ μοῦ λένε ὅμως, σὰς παρακαλῶ, κύριε Ἀσβέ: μὴν εἰδατε πούθενά τὴν οἰκογένειά μου; Ἀνησυ-χῶ, ξέρετε...

— Εὐτυχῶς ἡ οἰκογένειά σου εἶναι καλά, μὲ πληροφό-

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΟΡΦΑΝΙΑ

Μανούλα μου γλυκεριά, πῶς σὲ θυμάμαι, ὅς νὰ εἴμαστε κι' ἀκόμα χτὲς ἀντάμα. Τῆς μητρικῆς ἀγάπης σου τὸ θάμα Νοιώθω νὰ μὲ κυκλῶνῃ ὅπου καὶ νάμαι.

Στὴν ἀγκαλιά σου μ' ἔξωνες τὴν πλάνα, Μὲ τὴ λαχτάρα, Θεέ μου, μὲ φιλοῦσες. Νὰ μὴν ξεπνήσω, ἀγάλια ὅλο μιλῶσες, κι' ἦταν γλυκεῖα ἡ φωνή σου ὡς νερομίαντα.

Πῶς ἔτρεμες στὸν κάθε ἀνασασμό μου! Στὸν ἀλαφρὸ μου ἐτρούμαζες τὸ βήχα. Ὅσα παιχνίδια ὀρέχτηκα, πάντα εἶχα. — Ὁ, ἀτέλειωτες σειρὲς τῶν παιχνιδιῶν [μου]...

Μὰ ὁ θάνατος μηνύματα εἶχε πέψει. Στὸ σπίτι θλιβερὸ μπαλνοβαροῖδι... Κι' ἡ λυγρὴ ἀνυφάντρα τὸ διασίδι Δὲν ἦρθε, ἀλλ' ἐμὲ πιά γιὰ νὰ τελέψῃ.

Ὑστερα, μὴν αὐγούλα, εἶχα ξεπνήσει Μ' ἄλλα παιδάκια, σὲ ἀγνωστο κρεβάτι... Δάκρυ πικρὸ μὲ ἀνέβηκε στὸ μάτι, Μὰ τῆς χαρᾶς δὲ στερήσεν ἡ βούση.

Τὸ παιδί δὲν ἀργεῖ νὰ λησμονήσῃ... Ὅλη τὴ μέρα γέλιο καὶ παιχνίδι... Ἐπεσα καὶ σημάδεψα τὸ φρούδι, Μὰ δὲν ἦρθε κανεὶς νὰ μὲ φιλήσῃ.

Κι' ὅταν στὸ σπίτι ἐγγύρισα μιὰ μερὰ, Ὁ πάππος, ὁ πατέρας κι' ἡ ἀδερφή σου Κλαίγανε, λαχταρώντας τὴ μορφή σου Καὶ τοῦ ψηλοῦ κορμιοῦ σου τὸν ἀγέρα.

Περὶλυπη σὲ ζήτησε ἡ ματιά μου στὸ σπίτι μας, στὸν κήπο, στὴν ἀλήμας... Κι' ἦρθε ἀχαμνὸ, θλιμμένο τὸ σκυλί μας Κι' ἐστάθηκε, μανούλα μου, κοντὰ μου.

Κλάμα καὶ κλάμα, γκρίνια ὅλη τὴν ὥρα. Ὅμως ποτὲ δὲ ζήτησα ἐξηγήσεις... Κι' ἀκόμα περμένο νὰ γυρίσῃς Μὲ τῆς γλυκεῖας ἀγάπης σου τὰ δῶρα!

(Ἀπὸ τὰ «Τραγούδια τῆς Μοναξίας»)

ΔΙΑΛΕΚΤΗ Γ. ΖΕΥΓΩΛΗ

οησε δ' Ασβός. Πρὸ δλίγου τοὺς εἶδα ὅλους στὴν ἀκροποταμιά. Εἶχαν πάει, φαίνεται, νὰ ποτιστοῦν κι' ἔτσι τὴ γλύτωσαν. Ἰσως μάλιστα δὲν θὰ ξε-
ρουν πὼς ἡ καταστροφή ἐγινε στὸ σπῆτι σας...

— Καὶ δὲν τοὺς τῖπατε σεῖς, κύριε Ἀσβέ;

— Πρῶτο, ποὺ περνοῦσα ἀπὸ μακριά. Ἐπειτα, μήπως τῶς ἐρα κι' ἐγώ; Τώρα μόνο τὸ βλέπω καὶ τὸ ἀκούω.

— Καλὰ λοιπόν, τρέχω νὰ τοὺς τὸ πῶ ἐγώ. Εὐχαριστῶ, κύριε Ἀσβέ. Χαίρετε!

— Στὸ καλὸ, παιδί μου. Πές τους καὶ τὰ συλλυπητήριά μου. Ὑπομονή! αὐτὰ ἔχει ὁ κόσμος!

— Ἐννοια σας, κύριε Ἀσβέ, θὰ τοὺς τὰ πῶ!

Ὁ Ἀσβὸς ἐξακολούθησε τὴν ἐπιθεώρησή του, κι' ἐγὼ ἐκίνησα γιὰ τὴν ἀκροποταμιά. Ἀλλὰ ὄχι βέβαια γιὰ νὰ πῶ στοὺς γονεῖς μου τὸ καὶ τὸ ἦ νὰ τοὺς διαβιβάσω τὰ συλλυπητήρια τοῦ Ἀσβόυ. Ἦθελα μόνο νὰ τοὺς ἰδῶ ἀπὸ μακριὰ ζωντανούς, νὰ ἡσυχάσω, καὶ ὕστερα... νὰ τὸ σκάσω γι' ἄλλον τόπο καὶ νὰ

— Νὰ ἐξηγήσης! Νὰ ἐξηγήσης! Νὰ ἐξηγήσης! εἶπε ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγὸς τῆς Φυλῆς τῶν Τεγγουμά, καὶ πῆ-
δησε μὲ τὸ ἕνα πόδι.

— Ἦθελα νὰ ζητήσω, ὁ ξένος τοῦ μπαμπά τὴν λόγην, γι' αὐτὸ τὴ ζωγρά-
φισα. εἶπε ἡ Τάφρη. Δὲν ἦταν πολλές λόγες. Μόνο μιὰ ἦταν. Τὴ ζωγράφισα ὅμως τρεῖς φορές γιὰ νὰ τὴν κάνω φα-
νερή. Δὲν μποροῦσα νὰ τὴν κάνω νὰ μὴ φαίνεται σὰ νάταν μπηγμένη στὸ κέ-
φλι τοῦ μπαμπά. Δὲν εἶχα τόπο στὴ φλούδα τῆς λεύκας, καὶ κείνα τὰ πράγ-
ματα ποὺ ἡ μαμμὰ τὰ λέει κακὸ κόσμος, εἶναι οἱ Κἄστορες. Τοὺς ζωγράφισα γιὰ νὰ τοῦ δείξω τὸ δρόμο ἀπὸ τὸ Βάλτο. καὶ ζωγράφισα τὴ μαμμὰ στὸ στόμιο τῆς Σπηλιᾶς νὰ φαίνεται εὐχαριστημένη, γιὰτὶ εἶναι καλὸς ὁ ξένος, καὶ νομίζω πὼς εἰσθε οἱ κουτότεροι ἄνθρωποι τοῦ κόσμου! Εἶναι καλὸς ἄνθρωπος σὰς λέω. Γιατὶ τοὺ γερμάστε τὰ μαλλιά του λά-
σπη; Ἰλύντε τον!

Κανεῖς δὲν εἶπε τίποτε γιὰ πολλὴ ὥ-
ρα, ὥς που ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγὸς γέ-
λασε. Ἐπειτα γέλασε ὁ ξένος, ἔπειτα ὁ Τεγγουμά γέλασε ὥς που ζεπλώθηκε στὴν ὄχθη, ἔπειτα ὅλη ἡ φυλὴ γέλασε περισσότερο. Ὁ μόνος κόσμος ποὺ δὲν γέλασε ἦταν ἡ Τεσχουμά Τεγουντρω καὶ οἱ Νεολιθικὲς κυρίες.

Τότε ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγὸς τῆς φυλῆς τῶν Τεγγουμά φώναξε καὶ εἶπε καὶ τραγούδησε: — Ὁ μικρὴ-χωρὶς κανέ-
να-τρόπο-ποῦ-σοῦ ἔπρεπε ξύλο, πέτυχε μιὰ μεγάλη ἐφεύρεση!

Δὲν τῶχα σκοπὸ· μόνο ἤθελα τοῦ μπαμπά τὴν λόγην μὲ τὸ μαῦρο χέρι, εἶ-
πε ἡ Τάφρη.

Δὲν πειράζει, εἶναι μιὰ μεγάλη ἐ-
φεύρεση, καὶ κάποια μέρα ὁ κόσμος θὰ τὴν ὀνομάσῃ γραφή. Πρὸς τὸ παρὲν εἶναι μόνο ζωγραφιές, καὶ καθὼς εἶδανε σήμερα, οἱ ζωγραφιὲς δὲν καταλαβαίνον-
ται πάντα καθαρά. Ἀλλὰ θάρθῃ καιρὸς, ὃ παιδί τοῦ Τεγγουμά, ποὺ θὰ κάνου-
με γράμματα — εἰκοσι τέσσαρα ὀκτα-ὀκτα — καὶ τότε θὰ μπορούμε νὰ διαδάζουμε, ὅπως καὶ νὰ γράφουμε, καὶ ἔτσι θὰ λέμε πάντα ἀκριβῶς ὅτι σκεπτόμαστε χωρὶς λάθη. Οἱ Νεολιθικὲς κυρίες ἄς πλύνουν τὴ λάσπη ἀπὸ τὰ μαλλιά τοῦ ξένου!

Θὰ εὐχαριστηθῶ τουλάχιστο γι' αὐτό, εἶπε ἡ Τάφρη, γιὰτὶ, ἂν κι' ἐ-
φέρατε κάθῃ ἄλλη λόγην τῆς φυλῆς τῶν Τεγγουμά, λησμονήσατε τοῦ μπαμπά μου τὴν λόγην μὲ τὸ μαῦρο χέρι.

Τότε ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγὸς φώ-
ναξε καὶ εἶπε τραγουδιστὰ: — Ἀγαπητὴ Τάφρη, τὴν ἄλλη φορὰ ποὺ θὰ γράψῃς ἕνα γράμμα-μὲ εἰκόνες, θάνα καλύτερα νὰ στείλῃς ἕναν ἄνθρωπον ποὺ νὰ μπορῇ νὰ μιλήσῃ τὴ γλῶσσα μας, γιὰ νὰ ἐξη-
γήσῃ τὴ σημασία του. Δὲν μέλει γιὰ μένα, γιὰτὶ εἰμαι ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρ-
χιγός, ἀλλ' εἶναι πολὺ ἄσχημο γιὰ τοὺς

λοιποὺς τῆς φυλῆς τῶν Τεγγουμά, καὶ καθὼς βλέπεις, ἔχει συνέπειες γιὰ τὸν ξένο.

Ἐπειτα υἱοθέτησαν τὸν ξένο στὴ φυ-
λὴ τῶν Τεγγουμά γιὰτὶ ἦταν κύριος καὶ δὲν ἔκανε φασαρία γιὰ τὴ λάσπη ποὺ τοῦδαλαν στὰ μαλλιά οἱ Νεολιθικὲς κυρίες. Ἀλλ' ἀπὸ τότε ὥς σήμερα (καὶ ὑποθέτω, εἶναι σφάλμα τῆς Τάφρης) πολὺ λίγα κοριτσάκια ἀγαποῦν νὰ μάθουν ἀ-
τὴν νύμφα, καὶ ἐβγάξε τοῦ κόσμου τοὺς παρὰδες. Μιὰ μέρα ὅμως βαρέθηκε καὶ τοῦτῃ τὴ δουλειὰ καὶ εἶπε:

— Αὐριο θὰ πάω στὸν κουμπάρο μου γιὰ νὰ μοῦ μάθῃ καμμιά ἄλλη τέχνη γιὰτὶ δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι ὁλοένα γύ-
φτος.

(Rudyard Kipling) N. I. K.

Ο ΧΑΡΟΣ ΚΙ' Ο ΚΟΥΜΠΑΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Πήγαινε ἐκεῖνος σ' ὀκτα τὰ σπῆτι, κι' ὅπου ἔβλεπε τὸν κουμπάρο του νὰ εἶναι καθισμένος στὸ λαιμὸ τοῦ ἄρρωστου, ἔ-
λεγε στοὺς δικούς του ὅτι δὲν ἔχει γι-
ατριά. Μὰ ὅπου τὸν ἔβλεπε νὰ κάθεται στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ, τάραιε λίγη στάχτη μέσα σὲ νερό, τὴν ἔδινε τοῦ ἄρ-
ρωστου καὶ τὸν ἔκανε εὐθὺς καλά.

Ἐβγάξε λοιπὸν παρὰδες μὲ οὐρὰ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ὁ φτωχὸς, κι' εἶχε γίνει πλούσιος. Μιὰ μέρα λέει:

— Ὁχι, βρὲ ἀδερφέ, τὴν βαρέθηκα πιά τοῦτῃ τὴ δουλειὰ. Νὰ βλέπω ὅλη ὥρα ἀνθρώπους νὰ πεθαίνουν. Θὰ πάω στὸν κουμπάρο μου νὰ τοῦ ζητήσω νὰ μὲ μάθῃ καμμιά ἄλλη τέχνη.

Ἐκίνησε λοιπὸν καὶ πῆγε στὸ Χάρο. Τὸν βρῆκε καὶ καθόταν κάτω ἀπ' τὴ συκιά.

— Γεῖά σου, κουμπάρε! τοῦ λέει.

— Ὁ, καλῶς τὸν κουμπάρο μου! Τί θέλεις κατὰ δῶ;

— Τί νὰ σοῦ πῶ, κουμπάρε μου. Ἦρ-
θα γιὰ νὰ μοῦ μάθῃς καμμιά ἄλλη τέ-
χνη, γιὰτὶ βαρέθηκα νὰ κάνω τὸ γιατρό.

— Ὅπως θέλεις, τοῦ λέει ὁ Χάρος. Πά-
ρε τοῦτῃ τὴ βαρεὶά καὶ σ' ὅποιον γύφτι-
κο πᾶς καὶ κοπανίσῃς μιὰ μ' αὐτὴ, θὰ λυγίσῃς καὶ τὸ βαρύτερο ἀκόμη σίδερο.

Πῆρε ἐκεῖνος τὴ βαρεὶά, εὐχαρίστη-
σε τὸ Χάρο κι' ἔφυγε. Πάει σ' ἕνα γύ-
φτικο καὶ βλέπει μέσα δέκα ἀνθρώπους ποὺ κοπανοῦσαν ὅλοι μιὰ κι' ἕνα σίδερο καὶ πάλι δὲν μπορούσαν νὰ τὸ λυγίσουν. Στάθηκε αὐτὸς στὴν πόρτα καὶ τοὺς κοίταξε.

Καμμιά φορὰ τοὺς λέει:

— Δὲ μ' ἀφίνετε νάρθῶ κι' ἐγὼ νὰ σὰς βοηθήσω; Ἐχω καὶ τὴ βαρεὶά μου.

— Κόπιασε, τοῦ λένε ἐκεῖνοι. Ἀλ-
λὰ μὲ τοῦτῃ τὴ βαρεὶα, καί μένε, τί μπορεῖς νὰ κάνῃς; Ἰσα ποὺ θὰ κου-
ραστῇς ἀδικα.

— Ἐ, κάτι θὰ κάνω.

Πῆγε λοιπὸν κι' ἐκεῖνος μὲ τὴ βα-
ρεὶά του καὶ καθὼς ἐκοπάνησε μιὰ, εὐ-

θὺς ἐλύγισε τὸ σίδερο. Τάχασαν λοιπὸν ὅλοι καὶ δὲν ἤθεραν τί νὰ ποῦν. Τοῦ λέει ὁ πρωτόγυφτος:

— Ἀπὸ τοῦτῃ τὴ στιγμή σὲ παίρνω πρῶτο μου ἐργάτη καὶ ὅσα θέλεις, νὰ σοῦ δίνω.

Ἐδῶξε λοιπὸν ὅλους τοὺς ἄλλους καὶ κράτησε μονάχα αὐτόν. Κι' αὐτὸς μὲ τὴ βαρεὶά του τέλειωνε σὲ μιὰ στιγ-
μὴ ὅση δουλειὰ ἔκαναν οἱ ἄλλοι ὅλη τὴν ἡμέρα, καὶ ἐβγάξε τοῦ κόσμου τοὺς παρὰδες. Μιὰ μέρα ὅμως βαρέθηκε καὶ τοῦτῃ τὴ δουλειὰ καὶ εἶπε:

— Αὐριο θὰ πάω στὸν κουμπάρο μου γιὰ νὰ μοῦ μάθῃ καμμιά ἄλλη τέχνη γιὰτὶ δὲν μπορῶ νὰ εἶμαι ὁλοένα γύ-
φτος.

Μὰ τὸ βράδυ, σὺν ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ, βλέπει τὸν κουμπάρο του κι' ἦρθε καὶ κάθῃσε στὸ σῆδρο του.

— Μπα, καλῶς τὸν κουμπάρο μου! τοῦ λέει. Πὼς τῶπαθες κι' ἦρθες ἐκεῖ ποὺ λογάριζα ἐγὼ νὰ ἔρθω νὰ σὲ βρῶ;

— Ἦρθα γιὰ νὰ σὲ πάρω, τοῦ λέει ἐκεῖνος.

— Μπα, καὶ πὼς θὰ μὲ πάρῃς ἀπὸ τώρα;

Σηκώνεται λοιπὸν καὶ κάθεται στὰ πόδια τοῦ κρεβατιοῦ γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ τὸ Χάρο κοντὰ του. Ἐκεῖνος ὅμως ἦρθε καὶ κάθῃσε πάλι πάνω στὸ σῆδρο του, καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἐλα, κουμπάρε, ἀφῆσέ τα αὐτὰ καὶ πᾶμε.

— Ἀσε με, κουμπάρε, κι' ἔχω ἀκόμη καιρὸ νὰ πεθάνω.

— Ἐλα, τοῦ λέει ὁ Χάρος, μὴ μὲ χα-
σομερᾶς κι' ἔχω κι' ἄλλη δουλειὰ.

Τὸν πῆρε λοιπὸν μαζί του ὁ Χάρος καὶ τὸν πῆγε πρῶτα στὴν Κόλαση γιὰ νὰ ἰδῇ. Ἐκεῖ τὸν πιάσαν οἱ δαιμόνιοι, τὸν τραβήξαν ἀπὸ δῶ, τὸν ξεσκόσαν ἀπὸ κεί, τοῦ κάνανε μύρια βάσανα. Στὸ τέ-
λος τὸν λυπήθηκε ὁ Χάρος καὶ τὸν πῆ-
ρε καὶ τὸν πῆγε στὸν Παράδεισο. Ἐκεῖ ἦταν κρεμασμένα ἕνα σωρὸ καντηλιά-
κια, ἄλλα μικρά κι' ἄλλα μεγάλα, ἄλλα γεμάτα λάδι κι' ἄλλα ἀδεια. Ἀλλὰ ἔ-
λαμπαν ποὺ χαιρόσουν νὰ τὰ βλέπῃς κι' ἄλλα τοιτορίζαν καὶ ἦταν ἑτοιμα νὰ σβύσουν.

— Τί εἶναι τοῦτα τὰ καντηλία; ρω-
τάει τὸ Χάρο ὁ κουμπάρος του.

— Αὐτὰ τὰ καντηλιάκια εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου, λέει ὁ Χάρος. Ὅσο ἔχει λάδι τὸ καντήλι σου, θὰ ζῇς. Ἀμα σωθῇ τὸ λάδι σου, θὰ πεθάνῃς.

Καὶ τοῦδειξε ἕνα καντηλάκι ποὺ τοι-
τορίζε.

— Νά, τοῦ λέει. Αὐτὸ εἶναι τὸ δικό σου τὸ καντήλι. Τ' ἀκούς πὼς τοιτορίζε; Εἶναι γιὰτὶ σὴνθηκε τὸ λάδι του.

— Ἀχ, καί μένε, τοῦ λέει τότε ἐκεῖ-
νος. Στάσου νὰ τοῦ βάλουμε λιγάκι.

— Αὐτὸ δὲν γίνεται, λέει ὁ Χάρος. Ὅλα τοῦτα τὰ καντηλία μονάχα μιὰ

φορὰ τὰ γεμίζουν κι' ὅσο κάθουν ἔκα-
ψαν. Ἀμα σωθῇ τὸ λάδι τους δὲν τὰ ξαναγεμίζουν πιά.

Κι' ἔτσι ἔσβυσε τὸ καντήλι τοῦ φτω-
χοῦ καὶ πῆρε ὁ Χάρος τὴν ψυχὴ του.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Τὰ τραπουλόχαρτα

Σὲ προηγούμενο φυλλάδιο σὰς εἰδείξα μιὰ μέθοδο γιὰ νὰ βρίσκετε τὴν ἡμερο-
μηνία γεννήσεως ἐνὸς προσώπου. Ἡ μέθοδος αὐτὴ μπορεῖ (μὲ μερικὲς τρο-
ποποιήσεις) νὰ ἐπεκταθῇ καὶ σὲ μεγά-
λους ἀριθμούς, ἀλλὰ τότε χάνει τὴν ἀ-
πλότητά της. Τώρα θὰ σὰς δείξω ἕνα ἄλλο παιχνίδι, ποὺ βασίζεται στὴν ἴδια μέθοδο, ἀλλὰ εἶναι πιὸ ἀπλὸ καὶ εὐχά-
ριστο.

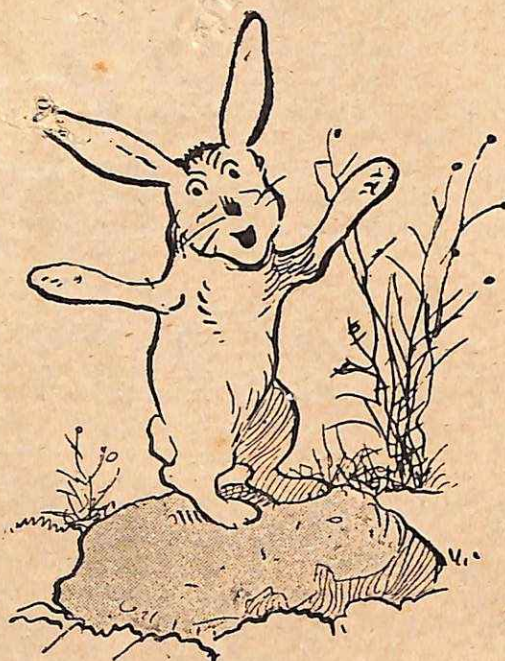
Πέρνετε τὰ ἐννέα χαρτιά μιᾶς τρά-
πουλας (1, 2, ..., 9) καὶ λέτε σὲ ὁσάδη-
ποτε πρόσωπα (πάντως ὄχι περισσότερα ἀπὸ 9) νὰ πάρουν ἀπὸ ἕνα ὑποσχόμενοι ὅτι θὰ βρῇτε τὴν χαρτὴ κρατᾶ καθέναν.

Τοποθετεῖτε στὴ σειρὰ τὰ πρόσωπα καὶ λέτε στὸ πρῶτο ἀριστερὰ νὰ κάνῃ σ' ἕνα χαρτὶ τίς ἀκόλουθες πράξεις: Νὰ γράψῃ τὸν ἀριθμὸ τοῦ χαρτιοῦ, νὰ τὸν διπλασιάσῃ, νὰ προσθέσῃ 1, νὰ πολλα-
πλασιάσῃ μὲ τὸ 5 καὶ νὰ δώσῃ τὸ χαρτὶ στὸν πλαϊνὸ του (2ο ἀριστερὰ). Σ' αὐτὸν λέτε πάλι νὰ συνεχίσῃ, προσθέτοντας στὸ ἐξαγόμενον, ποὺ τοῦ ἔδωκε ὁ πλαϊ-
νός του, τὸν ἀριθμὸ τοῦ χαρτιοῦ του, νὰ διπλασιάσῃ, νὰ προσθέσῃ 1, νὰ πο-
λλαπλασιάσῃ μὲ τὸ 5 καὶ νὰ δώσῃ τὸ χαρτὶ στὸν πλαϊνὸ, ὁ ὁποῖος θὰ κά-
μῃ τὴν ἴδια ἐργασία ὅπως καὶ οἱ ἄλ-
λοι ὅσοι, ἐκτὸς ἀπ' τὸν τελευταῖον, ὁ ὁποῖος, στὸ ἐξαγόμενον ποὺ θὰ τοῦ δοθῇ ἀπ' τὸν πλαϊνὸ του, μόνον θὰ προσ-
θέσῃ τὸν ἀριθμὸ τοῦ χαρτιοῦ του καὶ θὰ σὰς πῇ τὸ τελικὸ ἐξαγόμενον. Τότε

σεῖς ἀφαιρεῖτε ἀπ' αὐτὸ ἕναν ἀριθμὸ, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸσα 5, ὅσα εἶναι τὰ πρόσωπα μείον ἕν (π. χ. ἂν εἶναι 6 πρόσωπα, θὰ ἀφαιρέσετε τὸν ἀριθμὸ 55, 555) καὶ τὰ ψηφία τοῦ ὑπολοίπου ἀπ' τ' ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ θὰ σὰς δώσουν τὸν ἀριθμὸ τοῦ χαρτιοῦ ἐκαστοῦ προσώπου ἀπ' τ' ἀριστερὰ πρὸς τὰ δεξιὰ.

Παράδειγμα: Εἶναι τρία πρόσωπα καὶ πῆραν τὸ 1ο τὸν ἄσο, τὸ 2ο τὸ τέσσαρα καὶ τὸ 3ο τὸ ἐννέα. Τὸ πρῶτον θὰ ἐργασθῇ ὡς ἑξῆς: $1 \times 2 = 2$, $2 + 1 = 3$, $3 \times 5 = 15$ καὶ θὰ δώσῃ τὸ χαρτὶ στὸν δεύτερον. Αὐτὸς θὰ συνεχίσῃ: $15 + 4 = 19$, $19 \times 2 = 38$, $38 + 1 = 39$, $39 \times 5 = 195$ καὶ θὰ δώσῃ τὸ χαρτὶ στὸν τε-
λευταῖον ποὺ θὰ προσθέσῃ μόνον $195 + 9 = 204$ καὶ θὰ σὰς πῇ τὸ ἐξαγόμενον 204. Ἐσεῖς ἀφαιρεῖτε ἀπ' αὐτὸ τὸ 55 (3 πρόσωπα μείον ἕν, δύο 5) καὶ ἔχετε τὸν ἀριθμὸ τοῦ χαρτιοῦ.

ΚΑΡΠΙΟΣ

χαρῶ τὴν ἐλευθερίαν μου. — Ζήτω ἡ ἐλευθερία!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠὸ τὰ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΚΙΠΛΙΝ

ΠΩΣ ΓΡΑΦΤΗΚΕ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Καὶ ἔτσι πράγματι ἦταν. Πρῶτη ἀπ' ὅλους ἡ Τεσχουμά Τεγουντρω καὶ οἱ Νεολιθικὲς κυρίες, σφιχτὰ κρατώντας τὸν ξένο, ποὺ τὰ μαλλιά του ἦταν γεμάτα λάσπη. Πίσω ἀπ' αὐτὲς ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγός, ὁ Ὑπαρχηγός, οἱ Πληρεξούσιοι καὶ Βοηθητικοὶ Ἀρχηγοὶ (ὅλοι ὀπλισμένοι ὡς τὰ δόντια) οἱ Χι-
λιάρχοι, οἱ Ἐκατόνταρχοι, οἱ Ὀπλαρ-
χηγοὶ μὲ τὰ στίφη τους καὶ οἱ Ἀποπα-
σματάρχες μὲ τὰ ἀποσπάσματά τους (ὅλοι ὀπλισμένοι ὡς τὰ δόντια). Πίσω ἀπ' αὐ-
τοὺς ἡ φυλὴ κατὰ ἱεραρχικὴ τάξη: πρῶτα ἐκεῖνοι ποῦχαν ἀπὸ τέσσαρες σπηλιές (μιὰ γιὰ κάθε ἐποχή) ἕνα δικό τους ρέννο καὶ δυὸ δίχτυα· ἔπειτα ἐκεῖνοι ποὺ εἶχαν τὸ μισὸ τίτλο νὰ ἔχουν μισὸ δέρμα ἀρκούδας γιὰ χειμερινὰς νύχ-
τες, ἑπτὰ μέτρα μακρὰ ἀπὸ τὴ φωτιά, καὶ τελευταῖοι οἱ δοῦλοι. Ὅλοι ἦταν ἐκεῖ περήφανοι καὶ φώναζαν καὶ τρόμα-
ξαν τὰ ψάρια εἰκοσι μίλια μακριά, καὶ ὁ Τεγγουμά τοὺς εὐχαρίστησε μὲ ἕνα εὐγλωττο Νεολιθικὸν λόγον.

Τότε ἡ Τεσχουμά Τεγουντρω ἔτρε-
ξε κι' ἐφίλησε κι' ἀγκάλιασε τὴν Τάφρη πάρα πολὺ δυνατὰ. Ἀλλὰ ὁ ἐπὶ Κεφα-
λῆς Ἀρχηγός τῆς φυλῆς πῆρε τὸν Τεγ-
γουμά καὶ τὸν τίναξε αὐστηρά.

— Νὰ ἐξηγήσης! Νὰ ἐξηγήσης! Νὰ ἐξηγήσης! φώναξε ὅλη ἡ φυλὴ τῶν Τεγ-
γουμά.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ σώσῃ! εἶπε ὁ Τεγ-
γουμά. Ἀφῆσέ με, ἀδελφέ. Δὲ μπορεῖ ἕνας ἄνθρωπος νὰ σπάσῃ τὴν λόγην του χωρὶς ν' ἀνακατευθοῦν ὅλοι οἱ συμπα-
τριῶτες του; Εἴστε πολὺ ἐνοχλητικὸς κόσμος!

— Καὶ δὲν πιστεύω νὰ φέρατε κἂν τοῦ μπαμπά μου τὴν λόγην μὲ τὸ μαῦρο χέρι, εἶπε ἡ Τάφρη. Καὶ τί κάνετε τοῦ ὠραίου μου ξένου;

Αὐτὸν τὸν χτυποῦσαν δύο-δύο ἢ τρεῖς-
τρεῖς, ἡ δέκα-δέκα, ὥς που τὰ μάτια του γύρισαν γύρω-γύρω. Μόνο ποὺ μποροῦσε ν' ἀναπνέῃ ἀκόμη κι' ἔδειχνε τὴν Τάφρη.

— Ποῦ εἶναι οἱ κακοὶ ποῦ σ' ἐλόγγι-
σαν, πουλάκι μου; εἶπε ἡ Τεσχουμά Τεγουντρω.

Δὲν ἦταν κανένας κακός, εἶπε ὁ Τεγ-
γουμά· ὁ μόνος μου ἐπισκέπτης σήμερα τὸ πρῶτ' ἦταν ὁ δυστυχὴς αὐτὸς ποὺ προσπαθεῖτε νὰ ἐξοντώσετέ. Δὲν εἶ-
σαι καλά, ἦ εἶσαι ἄσχημο, φυλὴ τῶν Τεγγουμά!

— Ἦλθε μὲ μιὰ φριχτὴ ζωγραφιά, εἶπε ὁ ἐπὶ Κεφαλῆς Ἀρχηγός· μιὰ ζω-
γραφία ποὺ σ' ἔδειχνε γεμάτο λόγες.

— Πρέπει νὰ σὰς ἐξηγήσω πὼς ἐγὼ τοῦδωσα τὴ ζωγραφιά, εἶπε ἡ Τάφρη, ποὺ ἄρχισε νὰ στενοχωριέται.

— Σὺ! εἶπε ἡ Φυλὴ τῶν Τεγγουμά ὅλη μαζί. Μικρὴ-χωρὶς τρόπο-ποῦ σ' ἀξίζει-ξύλο! Σὺ!

— Ἀγαπητὴ Τάφρη, φοβοῦμαι πὼς ἔκανες λίγη φασαρία, εἶπε ὁ μπαμπάς της, κι' ἔβαλε τὸ χέρι του γύρω της. Ἐτσι ἐκείνη δὲν φοβοῦταν.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΚΑΡΑΒΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ALPHONSE DAUDET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
Στις ένδεκα όλο το φόρτωμα ήτανε έτοιμο, κι' έπειδή δεν έρχότανε το καρβότσι του μπάρμπα Ντομπάκ, έπεσαν να κοιμηθούνε.

Ήτανε μια σκοτεινή κρύα νύχτα, ή «Ψαρά Νιβερνάιζα» κουνιόταν κι' έτριζε φοβερά. Στάθηκε αδύνατο να κλείσουνε μάτι.

Ο μπάρμπα Λουδω, ή γυναίκα του, ο Γεώργιος και το πλήρωμα, σηκώθηκαν απ' τα ξημερώματα, αφήνοντας τα παιδιά να κοιμηθούν άκοιμη.

Ο Σηκουάνας είχε ανέβει περισσότερο τη νύχτα, σταχτοπράσιος και φουρτουνασμένος, σαν άγριεμένη θάλασσα, κυλούσε κάτω από ένα γκριζό συννεφιασμένο ουρανό.

Στην προκυμαία δέ φαινότανε ψυχή, στο ποτάμι ούτε μια βάρκα.

Δέν έπρεπε να χάσουν στιγμή, γιατί το ποτάμι είχε αρχίσει να ξεχειλίζει απ' το φράγμα.

Ός τα γόνατα στο νερό, ο Λουδω, ή γυναίκα του και ο Ντομπάκ φόρτωσαν το καρβότσι στην προκυμαία.

Ένας δυνατός κρότος άξαφνα τούς έκανε να στρέψουν το κεφάλι.

Δίπλα στην «Ψαρά Νιβερνάιζα» ήτανε άραγμένη μια μαούνα φορτωμένη μυλόπετρες· μια απ' αυτές κατρακύλησε σπάζοντας το παλαμάρι που κρατούσε την «Ψαρά Νιβερνάιζα» δεμένη.

Πρίν προφθάσουν να συνέλθουν απ' την τρομάρα τους, βλέπουν την «Ψαρά Νιβερνάιζα» να ξεμακραίνει απ' την

προκυμαία. Η κυρά-Λουδω σαν τρελλή ξεφώνιζε:

— Τα παιδιά μου!

Ο Γεώργιος είχε προφτάσει να πηδήσει στο καράβι, πριν ξεμακρύνει. Σε λίγο παρουσιάστηκε στο κατάστρωμα, με το μωρό στην άγκυλιά του, ακολουθούμενος απ' τη Λίνα και το Γιαννάκη.

— Πιάστε τα!

— Μια βάρκα!

— Ένα σχοινί.

Τί να κάνουν; Αδύνατο να τα περάσουν κολυμπώντας.

Έπρεπε με κάθε θυσία να πλευρίσουν.

Το πλήρωμα, τρομαγμένο, σκοτισμένο, ήτανε άνικανο για κάθε βοήθεια.

Μπροστά στον χαμένο αυτόν άνθρωπο και στα μικρά που ξεφώνιζαν, ο Γεώργιος, άντι να σαστίσει, πήρε κουράγιο και σαν άληθινός καπετάνιος έδινε διαταγές:

— Ρίξε ένα παλαμάρι!

— Έμπρός, γρήγορα!

— Άρπαχ' το!

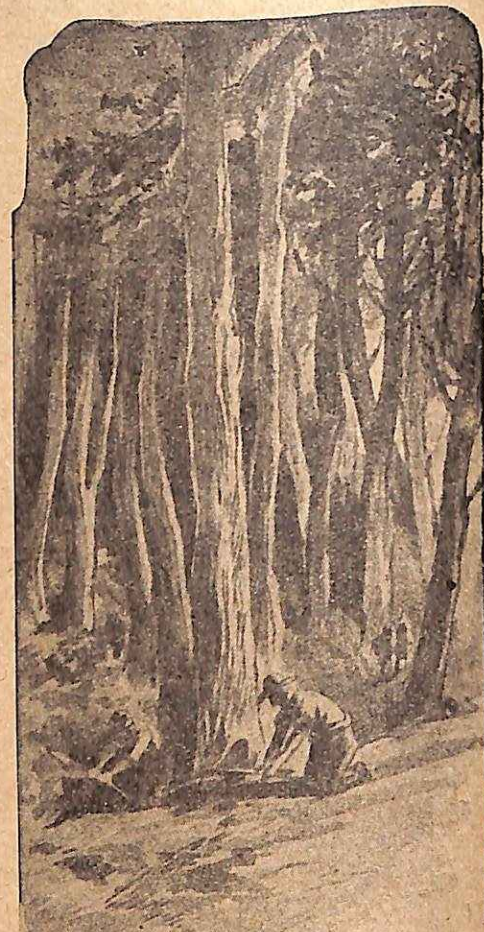
Προσάβησαν μ' όλες τους τις δυνάμεις, αλλά στάθηκε αδύνατο να πλευρίσουν. Η «Ψαρά Νιβερνάιζα» είχε πολύ ξεμακρύνει και το παλαμάρι έπεφτε στο νερό πριν φτάσει στην προκυμαία.

Ο Γεώργιος τότε άρπαξε το τιμόνι φωνάζοντας:

— Μη φοβόσαστε, ύπ' ευθύνη μου!

Και σαν άληθινός καπετάνιος διεύθυνε.

Στην προκυμαία οι Λουδω κόντευαν να τρελλαθούν. Ο μπάρμπα-Λουδω θέλησε να πέσει στο νερό για να φτάσει τα παιδιά κολυμπώντας· τον κράτησε όμως

«Τα δυο παιδιά διασκέδαζαν βλέποντας τους ξυλοκόπους...» (Σελ. 401, στ. α'.)

ο κύριος Ντομπάκ, ενώ ή κυρά-Λουδω σκέπαζε τα μάτια της για να μη βλέπει.

Με μεγάλη ταχύτητα ή «Ψαρά Νιβερνάιζα» σχίζει τα νερά φτάνοντας στη γέφυρα του Όστερλιτς.

Ψύχραιμος ο Γεώργιος κυβερνάει, δίνοντας θάρρος στα παιδιά και διαταγές στο πλήρωμα.

Ήτανε σίγουρος ότι διεύθυνε καλά, γιατί είχε μανουδράρει σύμφωνα με το κόκκινο φανάρι που δείχνει το δρόμο στους ναυτικούς.

Θά ήταν όμως αρκετά χαμηλά τα νερά, ώστε να χωρούν να περάσουν απ' την καμάρα:

«Έδλεπε ότι ζύγωναν στη γέφυρα μ' εξαιρετική ταχύτητα.

— Στη δουλειά σου, πλήρωμα!

— Λίνα, το νού σου στα παιδιά.

Ο ίδιος είχε γραπώσει το τιμόνι.

Εμπαιναν στην καμάρα.

Παρασυρμένη απ' την όρμη του ποταμού, ή «Ψαρά-Νιβερνάιζα» εξαφανίστηκε, μ' ένα φοβερό κρότο, μέσ' στην καμάρα.

(Ακολουθεί)

ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

Η ΜΙΚΡΗ ΑΙΝΩΣΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ I. DE KERANY

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

«Η μικρή χλώμιασε.

— Τί νάλεγα;

— Έλα, μην κάνεις την ανήξερη. Χτές έφυγες κρυφά για να μάς μαρτυρήσεις.

— Εγώ;

— Ναί, έσύ!... «Ω! ξέρω καλά πως δέ σου άρέσουν οι δουλειές μας Δέν πονάς το σπίτι μας. Άκουσε όμως τώρα. Άν τύχη να μάς προδώσης και το μάθω, θά σου σπάσω αυτό το ραβδί στην πλάτη. Σύμφωνοι;

«Η χλώμια δέ της Θυμιούλας ζωήρεψε.

Σήκωσε το κεφάλι, κοίταξε τη Γκωτ και με φωνή που δέν έτρεμε της είπε:

— Δέν είναι ανάγκη να με φοβερίζετε. Νέ είσθε βέβαιη πως δέ θά λησμονήσω ποτέ πως είσθε ή μητέρα της Μόνας και πως με σώσατε.

«Για άγειρε πρὸς τα πίσω, σαν ή Θυμιούλα να την είχε χτυπήσει κατάμουτρα.

— Σε έσωσα... εγώ; Ξαναείπε με μια λάμψη παραλογισμού στα μάτια.

«Η μικρή δέν πρόσεξε την έκφρασή της. Ήταν πολύ κουρασμένη. Τα βλέφαρά της ξανάπεσαν βαριά.

«Εκείνη κιόλας τη στιγμή, μπήκε στην κάμαρα ή μίς Βαρβάρα. Είχε λάβει από τον κ. Σαρσέν την άδεια να κρατήσει τη μικρή πληγωμένη ως πού να γιατρευτεί καλά, αλλά φοβόταν μήπως συνάντηση άρνηση εκ μέρους της Γκωτ.

Πρὸς μεγάλη της θιμωξέ, ή γριά δέν έφερε καμιά δυσκολία. φαίνεται πως τά άπλά λόγια της Θυμιούλας την είχαν άναστατώσει ως τα βόθρη της ψυχής, ξυπώντας τις τύψεις, που φρόντιζε πάντα να τις πνίγη, και δέχτηκε την πρόταση της δασκάλας.

«Η μίς Βαρβάρα, σε άλλη περίπτωση, θά προσπαθούσε ίσως να βγάλει απ' αυτό το γεγονός μερικά συμπεράσματα· αλλά τώρα πιά δέν είχε πολὺν καιρό για να σκέπτεται...

«Ο έρχομός του Φιλίππου και του Ροζέ έκλεισε όριστικά την περίοδο της σχετικής ήσυχίας που άπόλαυε απ' τον καιρό της έγκατάστασής της στον πύργο. Οι δυο γυμνασιόπαιδες έλαβαν κατοχή της καινούργιας των κατοικίας με πολὺ θόρυβο.

Οι διάδρομοι γέμισαν από τρανταχτά τραγούδια και γέλια που τά διαδεχότανε μένη. Τα άνύποπτα ζώα προχωρούν σιγά σιγά με χαυγίσματα δυνατά, και ξαφνικά όπισθοχωρούν ούρλιάζοντας από τον πόνο. Η μικρή σφαίρα με το άσπρο τρίχωμα, χωρίς να φωνή καθόλου πως υπερασπιζόταν τον έαυτό της, είχε άπλώσει μονομιάς τα κρυμμένα της νύχια και είχε μπήξει τις μυτερές τους βελόνες μέσ' στη μύτη των έχθρων.

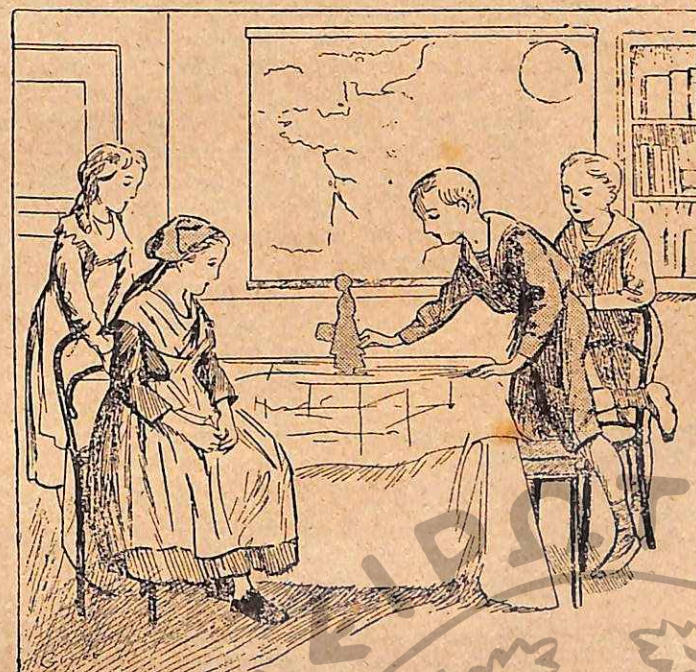
«Η σιγνή αυτή επαναλαμβάνόταν κάθε μέρα, από την αρχή των διακοπών, μεταξὺ της Σολάνζ και των ξαδερφιών της. Το παραμικρό χρησίμευε για πρόσφαση φιλονεικίας. Η Θυμιούλα τις παρακολουθούσε ανίσχυρη και ή μίς Βαρβάρα δέν ήξερε πού να πάει για να μην άκούη.

Φτωχή μίς Βαρβάρα! Οι φροντίδες ποτέ δέν της έλειπαν. Με όλη την υπο-

σε λίγο κάποιος ήχος λιγώτερο άρμονικός, πού θ' άντηχούσε τώρα τρεις μήνες μέσα στο άλλοτε ήσυχο σπίτι: οι πρώτες φιλονικίες της Σολάνζ και των ξαδερφιών της.

Σκύλοι και γάτα

Δέν πιστεύω να υπάρχει καμιά από τις άναγνωστρίες μου πού, κατά τη διάρκεια των περιπάτων της, να μην έχη παρευρεθί στους άγώνες που έπιχειρούν, στο άνοιγμα καμμιās πόρτας ή στο κατώφλι κανενός καταστήματος, δυο σκυλάκια έπιθετικά και μια γατίτσα θυμω-

«Μια ταξιδιώτισσα, στησιμένη πάνω σ' ένα ποδι από χαρτόνι...» (Σελ. 428, στ. β'.)

μεν. Τα άνύποπτα ζώα προχωρούν σιγά σιγά με χαυγίσματα δυνατά, και ξαφνικά όπισθοχωρούν ούρλιάζοντας από τον πόνο. Η μικρή σφαίρα με το άσπρο τρίχωμα, χωρίς να φωνή καθόλου πως υπερασπιζόταν τον έαυτό της, είχε άπλώσει μονομιάς τα κρυμμένα της νύχια και είχε μπήξει τις μυτερές τους βελόνες μέσ' στη μύτη των έχθρων.

«Η σιγνή αυτή επαναλαμβάνόταν κάθε μέρα, από την αρχή των διακοπών, μεταξὺ της Σολάνζ και των ξαδερφιών της. Το παραμικρό χρησίμευε για πρόσφαση φιλονεικίας. Η Θυμιούλα τις παρακολουθούσε ανίσχυρη και ή μίς Βαρβάρα δέν ήξερε πού να πάει για να μην άκούη.

Φτωχή μίς Βαρβάρα! Οι φροντίδες ποτέ δέν της έλειπαν. Με όλη την υπο-

μονητική έρευνά της, δέν είχε κατορθώσει να διαλύσει την όμίχλη του μυστηρίου που σκέπαζε την οικογένεια των Κλέντερ.

«Η Θυμιούλα ξεφύγε από κάθε έρωτηματολόγιο και δέν άφηνε να μαντευτεί τίποτε από την ιδιαίτερη ζωή της και από τις σχέσεις της με τούς κατοίκους της καλύδας. Τα μάτια της γέμιζαν πό δάκρυα όταν πρόφερε το όνομα της Μόνας, και πετούσαν άστραπές θυμού όταν μιλούσε για τη Γκωτ και για τα παιδιά της. Μά αυτό ήταν όλο.

Δέν παραπονιόταν για την κακή τους συμπεριφορά απέναντί της, μά καταλάβαινες πως στη διαγωγή των Κλέντερ υπήρχε κάτι που την επαναστατούσε.

«Επειδή θυμόταν κιόλας μερικά λόγια που είχαν ξεφύγει από το στόμα του Φαζιόλ, ή Ίρλανδη έδγαλε το συμπέρασμα πως ή γριά και οι τρεις άντρες εξασκούσαν κάποιο έπαγγελμα έλάχιστα τίμιο, πού δέν μπορούσε να το άνεχθί ή σχηματισμένη πιά συνείδηση της καλής κοπέλλας.

«Η μίς Βαρβάρα, πού κάθε μέρα συμπαθούσε περισσότερο αυτή τη μικρή με τ' άξιοθαύματα χαρίσματα, εύχόταν με όλη την καρδιά της να της έπιτρέψουν οι περιστάσεις ναποσπάση τη Θυμιούλα για πάντα από το έλεεινό της περιβάλλον. αλλά δέν είχε πολλές ελπίδες πως θά μπορούσε να της παρουσιασθί κανένα τέτοιο περιστατικό.

Χωρίς να γιατρευτεί ακόμα όλωζιδόλου, ή μικρή άρχισε να περπατά, και λάβαινε μέρος τώρα στα παιχνίδια των παιδιών, όταν αυτά δέν προξενούσαν πολὺ θόρυβο.

«Ο Φιλίππος και ο Ροζέ την άγαπούσαν πολὺ και την άποκαλούσαν «καταπληχτική» κοπέλλα.

Δέν έκρυβαν πως θά τούς άρεσε καλύτερα νάβρισκαν στο σπίτι του θείου τους κανένα άγόρι πρόθυμο να έπιχειρήσει μαζί τους τυχοδιωχτικές περιπλανήσεις. Μά ή Θυμιούλα τούς ευχαριστούσε όχι λίγο, με το να τούς διηγείται ιστορίες για ναυάγια, για γλυτωμούς πνιγμένων και για έσσημα νησιά, διηγήσεις που φανέρωναν μια γόνιμη φαντασία.

«Εξάλλου πήγαίνε και τούς έδειχνε τά καταλλήλότερα μέρη για ψάρεμα. Χάρη στις όποδείξεις της, και με τη βοήθεια των παιδιών του φαροφύλακα, προμήθευαν στην κουζίνα καδούρια και γαρίδες.

«Ο κ. Σαρσέν και ή μίς Βαρβάρα ήταν γοητευμένοι από τά προϊόντα του ψαρέματος των, αλλά ή Σολάνζ, πού ή

«Ο μαραγνός ζούσε κατάμονος μέσ' στη μέση του δάσους, δέν είχε κανένα φίλο...» (Σελ. 401, στ. β'.)

περηφάνειά της την έμπόδιζε να πηγαί-
νη σ' αυτές τις χαρούμενες έκδρομες, έ-
παινε πως αποστράφηκε μια τόσο υγιει-
νή τροφή και πρόσεξε να χαλάει τα
δόντια της, και τα στομάχι της, με ζα-
χαρωτά και γλυκίσματα.

Η Σολάντζ ζήλευε τη Θυμιούλα, που
τά έδεσσε της είχαν φανερό προτί-
μησή προς αυτή, και δεν έχανε ευκαι-
ρία να μνη την ταπεινώσει κάνοντας έ-
πίδειξη των γνώσεών της.

Η Μικρή "Αγνωστη είχε λάβει μια
μόρφωση πολύ στοιχειώδη, με τη με-
γάλη της εξυπνάδα συμπλήρωνε κάθε τι
που της έλειπε σ' αυτό το κεφάλαιο, και
τ' άγνοια δεν έκρυβαν πως την έδρι-
σαν πολύ πιο διασκεδαστική από τη
σχολαστική εκείνη Σολάντζ.

Προσπαθούσαν να τη βοηθήσουν κάθε
φορά που η Σολάντζ ήθελε να την «άπο-
στομώσει», καθώς έλεγε, προτείνοντάς
της έρωτες από την ιστορία ή τη
γεωγραφία.

Εκείνο το πρωί, η κόρη του οικόδε
σπότη, βγαίνοντας από την αίθουσα του
μαθήματος όπου είχε εξαντλήσει την ύ-
πομνή της μες Βαρβάρας, βρήκε τους
άλλους στο δωμάτιο της Θυμιούλας ά-
πασχολημένους να κέδουν διάφορα σχή-

ματα στο χαρτί μεγάλων έφημερίδων.
— Τι κάνετε αυτού; ρώτησε η Σολάντζ.
— Μάθημα γεωγραφίας στη Θυμιούλα
— Γεωγραφίας;
— Ναι... Αυτά τα χαρτιά παριστά-
νουν τις χώρες τις Εύρώπης. Τάχουμε
κάμει σύμφωνα με τους άτλαντές μας
και περιφέρουμε σ' αυτά μια μικρή κου-
κλα. Έχει έπισκεφθεί τη Ρώμη, τώρα
την πάμε στο Παρίσι...

Αληθινά μια ταξιδιώτισσα, στηριγμέ-
νη πάνω σ' ένα πόδι από χαρτόνι, προ-
χωρούσε ανάμεσ' από τις φανταστικές
"Αλπεις. Η Θυμιούλα ήταν καταμαγε-
μένη. Η Σολάντζ, με όλο της το κατσού-
φιασμα, αναγκάστηκε να δηλολογήσει πως
ή εμπνευση των ξαδερφιών της είχε
πολλήν εξυπνάδα.

— Κοιτάξτε, Θυμιούλα, εξηγούσε ο
Φίλιππος, η Γαλλία μοιάζει μ' ένα πρό-
σωπο. Το κεφάλι είναι ο πορθημός του
Καλέ, απ' όπου περνάμε στην "Αγγλία,
ή μύτη είναι η Βρετανία με το λιμάνι
του Βρέστ που το έχει στην άκρη σαν
ένα είδος κρεατοελιάς, και το στόμα έ-
ναι η Ζιρδόν όπου βρίσκεται το Μπορντώ.
— Το Μπορντώ! Ξαναείπε η Θυμιούλα
με μια έκφραση σ' να ξυπνούσαν μέσα
της παλιές αναμνήσεις.

— Ναι, το
Μπορντώ... μια
ωραία πόλη που
την έπισκεφθή-
καμε τον περα-
σμένο χρόνο με
το θεο και τη
Σολάντζ, αλλά η
ξαδέλφη δεν ευ-
χαριστήθηκε,
γιατί εκεί κάνει
ζέστη και η ζέ-
στη πειράζει τη
λεπτοκαμωμέ-
νη δεσποινίδα.

Η Σολάντζ,
καταστενοχωρε-
μένη από την
παράτηρηση
του Φίλιππου,
έκαμε μια αδιό-
ρατη γκριμάτσα
και η Θυμιούλα
έξακολούθησε
με ύφος σκεπτι-
κό:

— Περίεργο!
δταν έπροφέρα-
τε αυτό τ' ένο-
μα μπροστά μου
μου φάνηκε πως
το είχα άκουσει
και πριν.

— Είναι ένα
μεγάλο έμπορι-
κό λιμάνι. Έτσι
να μιλούν γι' αυ-

το τα παιδιά της Γκώτ. Η δ Μουριέ ο
φαρ-φύλακας...

— Ω, όχι! Είναι κάτι τι μακρινό,
πολύ μακρινό... Δεν μπορώ να ξεγηγηθώ.
Κι' έγινε άμέσως κατακόκκινη. Ο
Φίλιππος φοβήθηκε μην την ξαναπιάσει
ο πυρετός και, για ν' αλλάξει κουδέντα,
τη ρώτησε:

— Θέλετε να παραστήσουμε κάτι άλλο;
— Όχι, αποκρίθηκε με ζωνρότητα η
μικρή. Διασκεδάζω αρκετά και θάμουν
ευτυχώς αν ήμουν περισσότερο μορφω-
μένη. Πόσο είστε καλοί κι' οι δυο σας
που ενδιαφέρεστε για μένα!...

Καθώς έπρόφερε αυτή την άπλη φρά-
ση, δεν είχε βέβαια καθόλου την πρό-
θεση να πληγώσει τη Σολάντζ. Εκείνη
ώστόσο σηκώθηκε στα νύχια.

— Αυτό το παιχνίδι, φώναξε, είναι
ευχάριστο, αλλά όταν έχει περάσει κα-
νείς ώρες έχω δυό ώρες μέσα στην αλ-
θουσα του μαθήματος...

— Δυό ώρες! πετάχτηκε ο Φίλιππος.
Δεν πέρασε ούτε μια άφροτου κατέβηκες...

— Αυτό δείχνει πως βρίσκεσαι πολύ
σύντομο το καιρό!

— Πρώ πάντων όταν λείπεις έσύ!
(Ακολουθεί)

Γ. ΚΟΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΣΙΓΡΑΤΕΜΜΑ ΣΤΟ ΤΖΑΚΙ

(Robert Stevenson)

Κάτω και κάτω, απ' έξω,
οι περπατησιές φέγγουν τα φανάρια,
οι λυώνουν, μια-μια σβησμένη,
κι' ο ήσκιος άπαντα
ο γαλάζιος κατεβαίνει
πάνω στους κήπους και
στών τοίχων τα κλωνάρια.

Τώρα, που η άψηλη πόλεια καταπέφτει,
κόκκινη ή φωτιά το άδειανό βάθει δώμα,
στο ταβάνι πάει που άνειχτυπάει τη ζέση,
και στών βιβλίων τη ράχη τρέμει άκόμα.

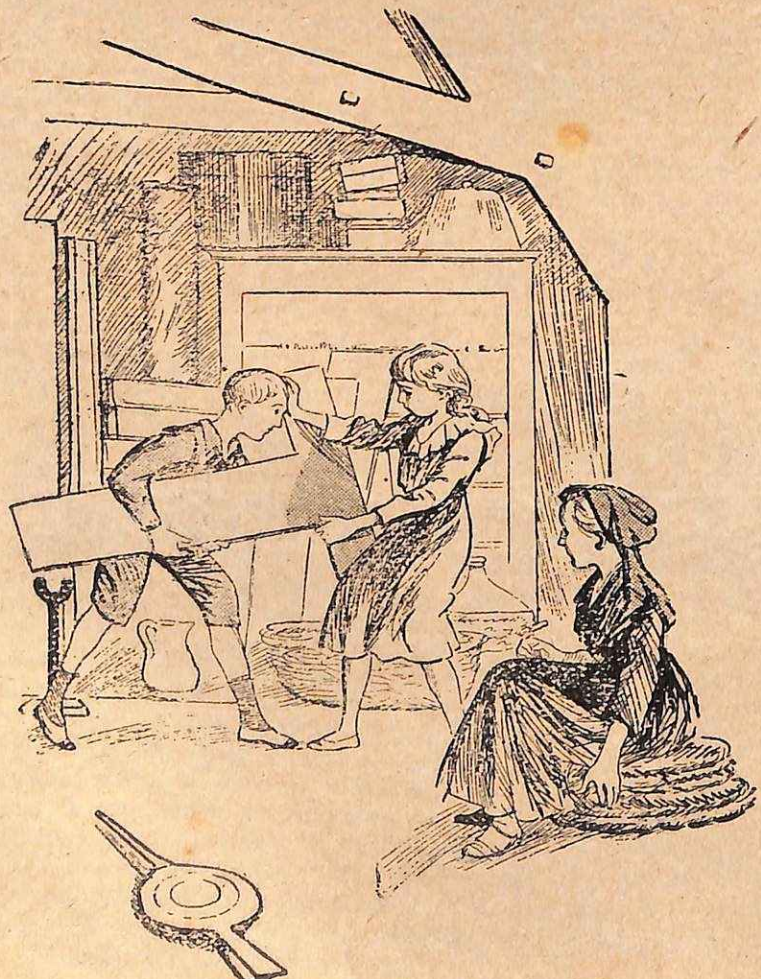
Πύργοι, καμπαναριά,
ιδέ! στρατός που παγαίνει,
τόποι που πυρκαγιά
χτυπάει και χώρες στάχτη!
Αξαφνα - όσο νά ιδή
το μάτι μας, που αστράφτει -
μαυρίζει ο στρατός: ή άναλαμπή πεθαίνει.

Νά, που η λαμπρή, άλλη μιά,
σπίδα ξαναγυρίζει,
της πολιτείας ξανά
το φάντασμα που ανάβει!
Ξαναπέρνει φωτιά,
εκεί κάτω, το λαγκάδι,
και το στράτεμμα ξαναπροβοδίζει.

— Στάχτες χαμηλές,
πείτε μου την αλήθεια,
τί παρασταίνει ή χώρα; και τίνος μοιάζει
Και κατά που ο στρατός,
που πορεύεται πλήθεια
κι' άκέργιος μέσα στα
καμίνια σας βουλιάζει;

(Μετάφρ.)

ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

«Την είδα πριν από σένα!»

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΤΥΨΗ (*)

Σας σκέφτομαι, φτωχά μου πε-
ρίστερια,
το δέιλι σάν γυρίστε κουρασμένα
να ψάχνετε του κάκου σά χαμένα
να βρήτε τις φωλιές σας... Σκλη-
ρά χέρια
μιάς πρόληψης τις γκρέμισαν,
[ωμένα!...

Της τύψης θά με ζώσουνε τὰ
[φείδια,
τὰ μάτια μου θά τρέχουνε ποτάμι
καθώς θά σάς θωρώ από το τζάμι
άνησυχ, τρελλά στα κεραμύδια
είμ' ένοχος σ' αυτό που έχουν
[κάμει...

Αρρώστησα... Μιά πρόληψη στη
[νόννα
έσας για φταίχτες έλεγε, φτωχά
[μου,
κι' εξέσπασε ο θυμός της, κι'
[είδα χάρου
έρεπιο το μικρό περιστέριον,
το σπίτι της αγάπης σας, μπρο-
[στά μου.

Γουργούρισμα θλιμένο, σάν θά
[γείρω
νά κοιμηθώ, άργά θ' άκω το
[βράδυ,
παράπονο μικρό μες το σκοτάδι,
κι' έκδίκηση γυρεύοντας, τριγύρω
δικές σας θά πετούν σκιές κοπάδι.

Φτωχά μου περιστέρια, από μένα
σπιτάκι και στοργή σας έχει λείψει
κι' άσκοπα φτερουγίζετε στα
[ύψη...
"Ας έχω τόσα δάκρυα χυμένα,
αίώνια θά με δέρνει αυτή ή
[τύψη!...

Περίπλοκός

(*) Πρέπει να έχω στο νου του ο άνα-
γνώστης, ότι στα περισσότερα μέρη της
Ελλάδος πιστεύουν για τα περιστέρια ότι
είναι γροσσόζικα, και σε σπίτι που έχουν,
δ, τι κακό γίνεται τ' άποδίδουν σ' αυτά.—Π.

Η ΜΑΜΜΑ ΤΗΣ ΔΙΛΙΚΑΣ

Με το κάτω χελάκι έλαφρά
κατεβασμένο και τη μυτίτσα κολ-
λημένη στο παράθυρο, ή Διλίκα
κοίταζε τη βροχή που περφε πέν-
θιμα πάνω στην άσφαλτο του
δρόμου. Η ζεστή νουούλα της
θάμπωνε το τζάμι και κάθε τόσο
ήταν υποχωρομένη να το καθα-
ρίσει με το χεράκι της.

Κάπου κάπου το δαχτυλάκι
της χάραζε πάνω στον άχνό ένα
κουλουράκι ή ένα μπαστούνι,
τά μόνα γραμμάτια που ήξερε.

Η πόρτα άνοιξε άθόρυβα. Μιά
κοπέλλα ως δέκα έφτά χρόνων
μπήκε στο δωμάτιο. Προχώρησε
ως το παράθυρο κι' άκούμπησε
το χέρι στα μαλλιά του παιδιού.

— Τι κάνεις, Διλίκα; είπε.

Γύρνε άπότομα ξαφνισμένη.
"Ενα συννεφάκι σκέπαζε τα ματά-
κια της, —τά μάτια αυτά που έ-
κλεινιν μέσα τους τον ουρανό.
Μιά σκέψη φαινόταν πως τη βα-
σάνιζε κι' ή σκέψη άνέβηκε στα
χείλη της.

— Ρίτα, ρώτησε, που είναι
λοιπόν ή μαμιά;
"Η μεγάλη άδελφή προσπάθη-
σε να συγκρατήσει κάποιο λυγμό:
— Πήγε ταξίδι, μουμυούισε
με κόπο.

— Και θά ξαναγυρίσει, πές,
Ρίτα, θά ξαναγυρίσει;
Τα ματάκια της ήταν γεμάτα
λκεσία, έτοιμα να βουρκώσουν.
— Ναι, χρυσό μου, ναι, θά
ξαναγυρίσει.

Κι' ή Ρίτα, πνιγμένη στους
λιγμούς, βγήκε βιαστικά απ' την
κάμαρα.
"Η Διλίκα ξαφνίστηκε με τον
τρόπο της. Τα χελάκια της σού-
ρωσαν και δυό δάκρυα κύλησαν
απ' τα γαλάζια ματάκια. "Α!
καταλάβαινε τώρα. "Η μαμιά εί-
χε πάει ταξίδι, αλλά δε θά γύριζε πί-
σω όπως δε γύρισε κι' ο μπαμπάς.
Μήπως και τότε δεν την είχαν πει
έτσι; Και τώρα κατάλαβε, γιατί
ή Ρίτα είχε φορέσει τα μαύρα
αυτά φορέματα, που την έκαναν
σά γριά κι' ήταν όμοια με κεί-
να που φορούσε ή μαμιά από
τότε που ο μπαμπάς έλειπε τα-
ξίδι. Και τότε είχε ρωτήσει τη
μαμιά όπως τώρα ή Ρίτα.

— Μαμιά, που είναι ο μπα-
μπάς;
Κι' εκείνη είχε άρχισει να
κλαίει. Κι' ή Διλίκα δεν τη ρώ-
τησε ξανά, μόνο σαν βρόθηκε μό-
νη με τη θεία, έλεγε την άπορία
της. Κι' ή θεία της είχε πει πως
ο μπαμπάς είχε πάει στην Πανα-
γίτσα και δε θάρχόταν πιά. Ναι,
κι' ή μαμιά δε θά γύριζε πίσω.
Γιατί άν είχε πάει ταξίδι, δε θά
φιλούσε τη Διλίκα της για να
την άποχαιρέτη, όπως έκανε
άλλες φορές;

Κι' ή Διλίκα θυμήθηκε πως
ή μαμιά ήταν πολλές μέρες στο
κρεβάτι και δε σηκώνονταν. Και
μια μέρα ήλθε ή θεία και την
πήρε σπίτι της. Σήμερα την έ-
φερε πίσω, μά ή μαμιά δεν ή-
ταν πιά εκεί. "Α! δεν ήταν κου-
ρη ή Διλίκα. Το καταλάβαινε,
ή μαμιά δε θά ξαναγύριζε. Εί-
χε πάει κι' αυτή στην Παναγί-
τσα.

Τα δάκρυα πλημμύριζαν τα
ματάκια της. Δεν θάχε λοιπόν
μαμιά όπως όλα τα παιδιάκια;
Μιά ξαφνική ιδέα της ήλθε. "Ο-
χι, καλέ, θάχε κι' αυτή τη μαμ-
ιά της. Θάταν ή Ρίτα.

Κι' ή μικρούλα έρεξε χαρού-
μενη στην άλλη κάμαρα. "Η Ρί-
τα πάλι έκλαιγε (Θεέ μου, για-
τί, γιατί να κλαίει); κι' άμα την
είδε, προσποιήθηκε τη χαρούμε-
νη. Κι' ή Διλίκα σκαρφάλωσε
στα γόνατά της και την άγκά-
λιασε.

— Ρίτα μου, είπε, θές νάσαι
σ' ή μαμιά μου;
"Η μεγάλη άδελφή την άρπα-
ξε στην άγκαλιά της και την έ-
φιξε τόσο δυνατά, που την έ-
κανε να πονέσει. Και της είπε:

— Μήπως δεν είμαι ή μαμιά
σου, χρυσό μου;

Κι' έφυγε ή Διλίκα χαρούμε-
νη, γιατί θάχε κι' αυτή τη μαμ-
ιά της, όπως όλα τα παιδιάκια.
"Ηταν πολύ μικρή να κατα-
λάβει, πως άνοιγε κάθε τόσο μια
πληγή, που ήταν τόσο δύσκολο
να κλείσει.

Συλφίς

ΘΕΙΑ ΤΑΣΙΑ

Β'

Μια μέρα με πήρε χωρίς να
το ξέρη ή μαμιά, που είχε βγει
και πήγαμε στο κοιμητήρι. Με
άφησε απ' έξω από την εκκλη-
σία και μου έλεγε να περιμένω
δυό λεπτά. Πήρε ένα κερί άναμ-
μένο κι' έφυγε. Πέρασαν όμως
ένα σωρό λεπτά και δεν έρχό-
ταν. "Εγώ, πάλι, νόμιζα πως
βρισκόμουν σε κήπο, και μόλις
συγκρατιόμουν για να μην κόψω
άνθη. Μά δεν κρατήθηκα ως το
τέλος. "Αρχισα να κόβω στην
άρχη γύρω-γύρω στην εκκλησία,
μα σιγά-σιγά ξεμαρκνυνα, ως που
χάχτηκα μέσα στους σταυρούς.
"Όταν έτοιμάστηκα να βάλω τα
κλάμματα, διάκρυνα πιο κάτω
το μαύρο φορέμα της θείας-
Τασίας κι' ήσυχασμένη έτρεξα
στα μέρος της.

"Ηταν πεσμένη στο χῶμα κι'
είχε άγκαλιάσει ένα ξυλένιο
σταυρό. Πλάι της το κερί μπηγ-
μένο στο χῶμα έλυωνε σιγά-σιγά.
Τρανταζόταν από τους λυγμούς
και κάθε τόσο έλεγε με μια
βραχνιασμένη φωνή: «Γιώργη
μου, Γιώργη μου!» Στην άρχη
δε με κατάλαβε, μα ούτε κι' έγώ
έννοιωσα άμέσως πως έκλαιγε.
Νόμιζα πως γελοῦσε κι' ήμουν
έτοιμη ν' άρχίσω κι' έγώ τα γέ-
λια.

"Όταν όμως έστρεψε σ'
ένα κίνημα μου, κι' είδα το πα-
ραμορφωμένο από τον πόνο και
τά δάκρυα μοιτρο της, τράμαξα
και μου έπεσαν τάνθη από τα
χέρια.

"Όταν γυρίσαμε στο σπίτι, μια
ήπρετορία, όχι ή Κυαρίσσω,
μια άλλη που δεν τη θυμάμαι,
με ρώτησε πως έκανε ή θεία
Τασία. "Εγώ τότε έπεσα στο
πάτωμα, άγκαλιάζοντα μια καρέ-
κλα κι' άρχισα να βγάνω ψεύ-
τικούς λυγμούς και να φωνάζω:
«Γιώργη μου, Γιώργη μου». Κι'
εκείνη λυγνόταν στα γέλια.

"Από τότε μ' έβανε και το έκα-
να συχνά μπροστά σε κάποιες
γειτόνισσες φίλες της, κρυφά δ-
μως από τη μαμιά.

Μά μια φορά μ' έπιασε ή
θεία-Τασία και μου έρεξε ένα
τόσο παραπονετικό βλέμμα, που
σηκώθηκα ντροπισμένη και δεν
το ξανάκανα πιά ποτέ.

"Επειτα, θυμάμαι ένα καλο-
καίρι, που είμαστε στην έσοχή
μας, ήρθαν και είπαν της μαμιάς
πως ή θεία-Τασία ήταν άρρω-
στη και την ήθελε. "Η μαμιά κι'
ο μπαμπάς ντύθηκαν βιαστικά
κι' έφυγαν μ' ένα άμαξι. Την
άλλη μέρα ήρθαν πάλι. Τα μά-
τια της μαμιάς ήταν κόκκινα.

Μας έφεραν, όμως, καραμέλλες
και κάτι τοσούτσικα κουκλάκια,
άρχισαμε τα παιχνίδια και δε
ρωτήσαμε τίποτα.

Μά κάποτε στη μέση της θεί-
κης θυσίας, μη άποφέροντας ένα
μακρύ μαρτύριο, φοβάται μήπως
τα μικρά του τόν άφήσουν ζων-
τανό; τότε σηκώνεται, άνοίγει
τά φτερά του και, κυτώντας
με μια άγρια φωνή με το ράμ-
φος την καρδιά του, άφίνει σπής.

Κι' έτσι έφυγες, θεία-Τασία.
Πήγες και... «μακράν, πολύ
μακράν...» Όμοια πιά δε θά ύ-
ποφέρεις ούκ όνομα στις κούες
νύχτες το χαμῶνα στην κατά-
πληγη, που ήταν τόσο δύσκολο
να κλείσει.

Μιμόζα

***

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΙ' Η ΛΥΠΗ

"Όποια κι' αν είναι ή θλίψη,
τη νιότη σου που τυραννεί, ά-
φρησε να ξεθυμάνη αυτή ή άγρια
πληγή, που μαύρη μοίρα σου έ-
κανε στη δύστηνη καρδιά σου
τίποτε δε μās κάνει τόσο μεγά-
λους, όσο ένας μεγάλος πόνος.
"Αλλά για να χτύπησε τώρα
σκληρά ή μοίρα, μη νομίζεις, ποι-
ητή, ότι ή φωνή σου πρέπει να
μείνη έδω κάτω βουβή. Τά πιο
θλιμμένα ποιήματα είναι και τά
πιο όρατα, και έξω έγώ άθά-
νατα που είναι μονάχα θρήνοι.

***

"Όταν ο πελεκάνος, κουρασμέ-
νος από ταξίδι μακρινό, μέσ'
στην ομίχλη του βραδυού γυρί-
ζει στις καλαμιές του, τα μικρά
του πενιχάσμενα τρέχουν στο γυα-
λό, όταν τον βλέπουν από μα-
κριά να πέφτη στο νερό. Νομί-
ζοντας κίολας ότι πιάσανε και
τρώνε το φαί τους, τρέχουν προς
τον πατέρα τους με χαρούμενες
φωνές, κουνώντας τα ράμφη τους
έπάνω απ' τους θύλακες τους.
Κι' εκείνος, άνεβαίνοντας σιγά
σ' ένα βράχο ύψηλό, σκεπάζοντας
με τα κρεμασμένα φτερά του τα
μικρά του, ψαράς μελαγχολικός,
κοιτάζει τον ουρανό.

Το αίμα τρέχει με όρμη απ'
τ' άνοικτά του στήθη, άδικα
σκάλλει τα βάθη της θάλασσας
ήταν άδεια και τ' άσκοπυάλι έ-
ρημο, και για μόνο φαγητό φέ-
ρνει την καρδιά του. Λυπημένος
και βουβός, ξαπλωμένος επάνω
στο βράχο, μοιράζοντας σ' ένα
κόρο του τα πατρικά του στήθη,
ναυοιρίζει τον πόνο του μέσα
στη θεική του αγάπη, και βλέ-
ποντας τα ματωμένα στήθη του
ζαλίζεται και σωφάζεται, μεθυ-
σμένος από ευχαρίστηση, αγάπη
και φρίκη.

Μά κάποτε στη μέση της θεί-
κης θυσίας, μη άποφέροντας ένα
μακρύ μαρτύριο, φοβάται μήπως
τα μικρά του τόν άφήσουν ζων-
τανό; τότε σηκώνεται, άνοίγει
τά φτερά του και, κυτώντας
με μια άγρια φωνή με το ράμ-
φος την καρδιά του, άφίνει σπής.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝ

«...δώνου...» (ΕΚ). Γνωρίζω, α. (ΦΣ). Αλ-
πινιστής, α. (ΦΣ).

Ανανεώσεις Ψευδωνύμων:
Πρίγκιψ των Όνειρων, α.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Θυμίζω ότι, προς το παρόν,
δεν δέχομαι νομμάτια από κα-
νένα.

Απορρίπτονται: «Τό Όρφα-
νόν» της Κυρά-Φροσύνης. Κι' αυτό,
δυστυχώς ύστερε. Τέτοιο θέμα!..
Μόνο ή τρίτη στροφή είναι κάπως
ανταξία του:

Στό δρόμο δρέθηκα χωρίς φτερά.
Μικρούλι, αδύνατο, παρατημένο
Πουλάκι έπεσα απ' τη φωλιά
Στο πεζοδρόμιο τό παγωμένο.

«Αρλούμπες» του Εϊκοσεντρία της
Τόμπολας. Ο τίτλος δεν ταίριαζει
καθόλου. Αλλά ο τίτλος θαλάσσης
ευκόλα, αν το κομμάτι ήταν λιγάκι
πιο προσεχτικά γραμμένο. Κακό δεν
είναι: κάθε άλλο! Αλλά πρέπει
να ξαναγραφτεί. «Εκδρομή στον
Βατό» του Ανυπόταχτου. Ξερή
έκθεση. Καλύτερα να φινιτά το λοιπό
της έκδρομής και να σταματούσε
στο Ιστορικό έκτεινο έρσιωμένο σπίτι
και να το περιέγραφε λεπτομερέ-
στερα. «Δυο λιβάδια» του Μύρου
της Ανδρου. Να προηγηθώ το
λιβάδι της δυστυχίας για να τε-
λειώσω με καλή εντύπωση. Να διορ-
θωθεί λίγο το ύψος, το γράψιμο,
και να φαινόταν έλα τα περτίτα.
«Χτένισμα» που λένε τελοσπάντων
— Στην Πρωτομαγιά» της Ωκεα-
νίδος. Μόνον ως επίκαιρο θα είχε
το λόγο του: άλλα δυστυχώς δεν
είναι πιά. Και για να δημοσιευ-
ταν τώρα, έπρεπε να ταν κάτι ξεχω-
ριστό. «Φροσύλα» του Ντίνου
Αυγερίτη. Αρκετά καλό. Αλλά έ-
πειδή έχουν έγκριση πολλά του ί-
διου, αυτό θα μείνι. Έννοείται ότι
δ Ν. Α. δεν χάνει: το δικαίωμα να
το ξαναστείλιν, ως έγκριμένο πιά,
μόλις δηλώσω πάλι ότι δέχομαι. —
«Η νύχτα» του Ριγολέτου. Αυτό,
ποιήμα αυτοσχέδιο, εσάλη απλώς
για να το κρίνω. Λοιπόν είναι αρ-
κετά καλό. Μερικές επαναλήψεις
μόνο το χαλούν. — «Μισό το κέρδος»
του Ποριώτικο Ναυτάκι. Όμορ-
φο ανέκδοτο, που το έχω ξαναδημο-
σιεύσει. «Αλλοστε κι' ή μεταφράση
έκ του Αγγλικού δεν είναι τόσο
καλή. — «Ανάσταση» της Μπου-
μπουλινάς. Κι' αυτό έχασε πρό
πολλού την επικαιρότητά του...
Έννοείται ότι ή Μπ. μου το έστει-
λε εγκαίρως: αλλά με την πλημ-
μύρα των κομμάτων, μόλις τώρα
ήρθε ή σειρά του να το διαδώσω.
Για την Σελίδα, βλέπατε, δεν μπο-
ρείτε να στέλνετε επίκαιρα. Κατ'
ανάγκην θα μπαγατεύουν. Και
πρέπει να είναι εξαιρετικώς ώριμα
— πράγμα που δεν συμβαίνει με την
«Ανάσταση» της Μπ. — για να δη-
μοσιεύονται οποτεδήποτε. — Θα έ-
ξαικολογηθώ.

«Η Διάπλασις άσπάξεται τοὺς
λους της: Σιφονέτ (ή κάρτα διε-
βάστη) καμιά ενόχληση! Δόγ-
κριν (πάλι καλὰ ἀφού συμβεβη-
κατε τὰ δέλφια» πὼς γέλασα μ' αυτό

τό έπεισόδιο, που μου το διηγείσαι
και τόσο όμορφα! «Ξένα» παιδιά δεν
έχω παρά δυό-τρία: όλα τάλλα εί-
ναι «Ελληνόπουλα». Παλικαράκι
(θα είδες βέβαια την έγκριση) φέ-
δεν είσαι καθόλου μικρός για ψευ-
δώνυμο: αφού μάλιστα βρήκες πρω-
τος στην τάξη σου και πᾶς στην Δ'.
Δοξασμένο Τριπολιτσιώτικι (τά έ-
λαβα όλα: έκαμες πολύ καλὰ: ναι,
πολλές Άσκησεις έχουν δημοσιευθεί
και άλλότε: αλλά με άλλη φόρμα,
σε άλλη στιχουργία κτλ. είναι άπλη
συνάντηση ιδεών να κάμουν δυο και
τρεις τον ίδιο Λεξιγρίφο ή τον ίδιο
Αναγραμματισμό: γράφε μου, μ' ευ-
χαριστείς πολύ!) Κυρά-Φροσύνην
(τά έλαβα όλα, ήσυχας: έστειλα
χαρτί και τετράδια: πολύ ώρατα αυ-
τά που γράφεις για τους «ανάγω-
γους» και λυποῦμαι που δεν έχω
χώρο να τα δημοσιεύσω) Περούα
(έστειλα: πῶς σου φάνηκαν λοιπόν
οί έκτακτοι Διαγωνισμοί;) Μυρο-
βόλον Άνδρον (ώρατο το γραμμα-
τάκι σου: στην έρώτησή σου όχι)
Γκαργκόηλ (περιμένο και «περι-
σσότερα» λυσόχ. έστειλα) Κύνων
του Ιονίου (χαίρω που σ' έχω τώ-
ρα πιο κοντά μου) Εγγαγγιαν Τι-
μοθέου (έλαβα, ευχαριστώ) Δα-
νάην. Ευστράτιον Παζινόν κλπ.
Βασιλέα των Δασών, Νίκην
Θωμά, Πάνον Μαχαβαράταν, Να-
ουσόπαιδο (έστειλα).

Είς όσας έπιστολάς έλαβα μετά
την 3 Αυγούστου, θάπαντήσω στο
έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 255ου Διαγωνιστού
Λύσεων. Αί λύσεις του φυλλαδίου τούτου
είναι δε-ταί μέχρι της 8 Οκτωβρίου.

501. Λεξιγρίφος

Αιγυπτία θεά πιάνοι,
Απονα στά δυό την κάνω
Και τή χάνω την καίμενη.
Μα στά δυό μου χέρια τώρα
Που την κράταγαν πολλήώρα,
Από μιὰ κλωστήτσα μένει.

Νεα Έλλάς

502. Μεταγραμματισμός

Αν το Ρω το κάνεις Νι,
Τί νομίζεις θα γενή;
Τό βουνό θα περπατήση
Κοι τ' αυτά του θα κουνήση.

Κοκκινόπετρα

503. Αναγραμματισμός

Βασιλιάς ομηρικός
Αν αναγραμματισθί,
Αγιος θαυματοργός
Θά προβάλι στη στιγμή.

Νίστης Αδάμας

504. Δημώδες Αίνιγμα

Πουλί δεν είναι
Ουρά δεν έχει
Μα στην ουρά του
Δυο μάτια έχει.

Μικρός Καλλιτέχνης

505. Κλίμαξ

* Καθέτως δεξιά,
* * * * *
* κρότος της Άμε-
* * * * *
* ρικής: άριστέρα,
* * * * *
* αρχαία θεά. Όρι-
* * * * *
* ζωντιάς εκ των ά-
* * * * *
* νο: κρότος της
* * * * *
* Εύρωπης, μεγάλη
* * * * *
* νήσος της Π. Έλλάδος, όνομα
* * * * *
* γυναικείον σύνθετος.
* * * * *

Θεός Α. Παπαθεοδώρου

506. Κρυπτογραφικόν

123456789 = Βυξ. Αυτοκράτειρα
2379487 = Όροσειρά
3167 = Πρόθεσις
4879 = Νόμισμα
5648 = Ίχθυς
61856879 = Κακία...
7289 = Δένδρον
867689 = Αφιερωμένη
9789 = Φυλή

Ρωμαίος Πρίγκιψ

507. Μισαί λέξεις

Αί κάτωθι λέξεις, χωρισμένες
άκριβως εις τὸ μέσον, ζητείται
τά συμπληρωθῶν οὕτως, ὥστε
τά ἑλλείποντα μέρη των ν' ἀπο-
τελέσουν χώραν της Έλλάδος:
— νη, — ρος, — ος, — βα.

Ζητίζικι

508. Άκροστιχίς

Τά δεύτερα γράμματα των κά-
τωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτε-
λοῦν Ἀθηναίων στρατηγόν:
1, Ἡρώς της Τροίας 2, Όρος
βαλκανικόν 3, Νήσος του Αί-
γαίου 4, Μέρος του ὠτός 5, Σκύ-
θης φιλόσοφος.

Πέτρος Ριοναί

509. Μικτόν

ηεα-ο-ου-τλς-μκρζ.

Αταλάντη

510. Γρίφος

εφ	Ε	Ε	Ε	Ε	εφ	1920
εφ	Ε	Ε	Ε	Ε	εφ	1927
εφ	Ε	Ε	Ε	Ε	εφ	1929
εφ	Ε	Ε	Ε	Ε	εφ	1930
εφ	Ε	Ε	Ε	Ε	εφ	1931

εφ Ναυτάκι του Θερμαϊκού

Διά τους Γαλλομαθείς

511. Charade

Au sortir de mon tout,
Vous desirez surtout
Gagner votre domicile
Et prendre mon premier
An coin de mon dernier,
C'est ne pas trop difficile...

Νταίζη

512. Épigraphe

Z L A B

A C E S

G N U T

R A N D

I R C E

V A I N

Χαραυγή

ΑΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. Άσκήσ. του φύλ. 21

286. Αμφιτόνη (αμφί, Τρίτη).

— 287. Αγγλία-γάγγλια. — 288.

Ίκτις-άκτις. — 289. Στατήρ-ά-

στήρ. — 290.

ΜΑΡΑΘΩΝ 291. ΣΑΜΟΥΗΛ

Α Ω Α Υ (αυλή, Μούσα, δ-

Ρ Ω Μ Υ Λ Ο Σ (αυλή, Μούσα, δ-

Α Υ Α Σ Τ (αυλή, Μούσα, δ-

Θ Α Λ Α Σ Τ (αυλή, Μούσα, δ-

Ω Ο Σ Ζ Κακού κόρακος

Ν Υ Σ Τ Α Ζ Ω ιακόν δών. — 293.

BENETIA-ΙΣΑΥΡΟΣ (Βιέννη).

ΕΣτία, ΝΑπολέον, ΕΥρωσθεύς,

ΤΡΙπολις, ΙΟν, ΑΣωπός). —

294. Από την πόλη έρχομαι και

στην κορφή κανέλλα. — 295. Θυ-

μου κράτει (Θή 296. ΑΤΗΟΣ

μ' ου, κράτη. — Τ Ε Ο

297. Helene est

née a. i. x. pays O R U

grecs (el, en, en, SOEUR

e, o, pé, y, grec.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

/ ΑΑ' — 535 /

Τ Ο ΓΑΥΚΟΝΕΙΡΟ παρακολουθί-
σαν επί τριετίαν καλώς την Δια-
πλαστικήν κίνησιν ζητεί άλληλογρα-
φίαν — ανταλλαγών καρτών (Δηλώσα-
τε διευθύνσεις, επιθυμούντες. Γαρδέ-
νια άλληλογραφούμε ;

/ ΑΑ' — 536 /

Σ τον αγαπητό και δραστήριο πρόεδρο
των Βατράχων, χίλιες διάθερες ευ-
χες για τὸ γιορτασμά του.

Γαρδένια—Βάτραχος 17

/ ΑΑ' — 537 /

Π ΕΜΠΤΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: Καλλι-
τεχνικών καρτών (ζωγράφων). Προθε-
σμία τεσσαρακονθήμερος. Συμμετοχή έ-
λευθερά (ένω τριδράχμου). Βραβεία :
1ο: Έλαιογραφία Κερκυραϊκού τοπίου
αέ έζω έλλας. 2ο: Άλμπουμ, 3ο: Βιβλίο.
4ο-5ο: Κερκυραϊκά τοπία. Τ' αποτελέ-
σματα άνυπερβέτως στο 44ο φυλλάδιο, αν
όμως λάβω λίγες απαντήσεις δα έπιστρέψω
κάρτα και συμμετοχή. Δ/σις: (ΑΑ' — 480).
ΑΥΣΟΚΑΡΤΟ

/ ΑΑ' — 538 /

Πρωτομαγίνοντας στην κίνησιν, στέλνω
σ' όλα τα Διαπλαστούλα ένα φιλικό
χαίρεισμά. Ιδιαίτερα τὸ ΚΡΥΓΟΝΕΙΡΟ.

ΓΑΥΚΟΝΕΙΡΟ

/ ΑΑ' — 539 /

Νέα μου Δ/σις είναι: Όραιοπούλον,
Παγοποιείον, Αλεξανδρούπολιν.

Βασιλεύς των Δασών

/ ΑΑ' — 540 /

Βάτραχοι, άκούθ θα περιμένο τά τε-
τραδιάκια Σας ;

Βασιλεύς των Δασών

/ ΑΑ' — 541 /

Μυρτίλε, Θεώρησες εδωκενικό αυτό ποῦ
έκαμες ; Δεν απέκρηφα ποτέ τά ψευ-
δώνυμά μου. Πέτρος Ριοναί

/ ΑΑ' — 542 /

Ιουλιέττα Ρωμαίειν, περιμένο γράμμα
ί σου με νέα και διευθύνσεις σου. Γράφε :
Mimi P. . . . . S. Comte Hellenique,
Bourne

Πρίγκιψ των Όνειρων.

/ ΑΑ' — 543 /

Αντάλασσω τετραδιάκια: στείλτε Δ/σις :
Α Κίαν Πανπά, Άδριαν, διά Καρμέ-
λα (πρώην Λαρισάκιτο Άγκαθάκι)

/ ΑΑ' — 544 /

Ρωμαντική Βασιλοπούλα, πῶς να έ-
ξηγήσω την σιωπήν σου :

Καρμέλα

/ ΑΑ' — 545 /

Καινούργια πάλι Διαπλαστούλα γίνη-
καν ΒΑΤΡΑΧΟΙ: Βάτραχος 21, αντι-
πρόσωπος Λαρισις. Βάτραχος 22, αντι-
πρόσωπος Αλεξανδρουπόλεως. Βάτρα-
χος 23, μέλος (Μαρούσι). Βάτραχος 24
μέλος (Αθήναι). Πάντοτε ολοπρόθυμα
δεχόμαστε καινούργια μέλη και αντιπρο-
σώπους. Ζητήσατε καταστατικόν. Δ/σις
μας έγεινε: ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΒΑΤΡΑΧΩΝ ΠΑΝ-
ΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΗΤΟΠΟΥΛΟΥ — ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΝ.
Απευθύνεσθε εκεί.

/ ΑΑ' — 546 /

Ο Νίστης Αδάμας άσπύρεται της κι-
νήσεως. Λόγοι σκοπιμότητος. Άλλη-
λογραφούντες, σπινγώμην.

/ ΑΑ' — 547 /

Ζητώ άλληλογραφία με όλους-ες. Στείλ-
τε πρώτοι : Hotel Pantheon, διά Ρό-
ρια Ροδίνη, Κτήμα (Κόπος).

Ρόρια Ροδίνη

/ ΑΑ' — 548 /

Ζητώ άλληλογραφία και ανταλλαγή Μ.
Μυστικών με Διαπλαστούλες 10-12
ετών. Δ/σις: Mr Ge. Condakis 22 Gam-el-
Ahmar 22, Caïre Egypte, διά :

Σεμίραμης

/ ΑΑ' — 549 /

Πολύ θα επιθυμούσα ν' ανταλλάξω Μ.
Μυστικά και τοπία με κάθε ευγενική
ψυχή, ιδίως με Νάριοσσον. Άρην, Ξε-
νοιστον Άπάχην Δ/σις μου: Νικ. Βα-
γιανόν, Τράπεζαν Αθηνών, Αθήνας, διά :

Πανηγυρτζήν

/ ΑΑ' — 550 /

Βλαχόπουλος, Νομαρχία, Κέρκυρα
Σ. Νέλην έμ' όποιος άλλος θέλει !

Δάκρυ της Μοναξιάς

/ ΑΑ' — 551 /

Διαβατικό Άστέρι, δέ μου είσαι ξένη.
Τό όνομά σου άρχίζει από μιὰ νότα !
Σε μάντεψα :

Λιάνα